

Bestämmelser om direkta val i Svenska kyrkan

Kyrkoval 2025

Bestämmelser om direkta val i Svenska kyrkan

Utdrag ur kyrkoordningen och kyrkostyrelsens bestämmelser

Innehåll

Förord	5
Utdrag ur kyrkoordning för Svenska kyrkan	6
3 kap. Kyrkofullmäktige.....	6
4 kap. Kyrkoråd och församlingsråd	7
10 kap. Den nationella nivåns uppdrag	9
11 kap. Kyrkomötet.....	9
15 kap. Svenska kyrkans valprovsningsnämnd.....	10
33 kap. Kyrkans förtroendevalda.....	11
38 kap. Direkta val	12
58 kap. Överklagande	28
Övergångsbestämmelser	30
Bestämmelser om direkta val utfärdade av kyrkostyrelsen.....	31
SvKB 2024:2 Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om direkta val	31
SvKB 2024:14 Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om inbördes arrangemang vid genomförande av direkta val	43

Förord

I varje lokal där röstning äger rum ska det finnas ett exemplar av 38 kap. kyrkoordningen samt de närmare bestämmelser om direkta val som kyrkostyrelsen har utfärdat med stöd av 38 kap. 89 § kyrkoordningen (se SvKB 2024:2 § 23). I detta häfte har dessa bestämmelser samlats, tillsammans med ytterligare bestämmelser som på olika sätt har betydelse för valet.

Motsvarande häften har ställts samman inför tidigare kyrkoval. Sedan föregående val har det dock skett justeringar i både kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser, vilket gör att tidigare häften inte går att återanvända vid kyrkovalet 2025.

Utdrag ur kyrkoordning för Svenska kyrkan

Bestämmelser i lydelse 1 januari 2025

3 kap. Kyrkofullmäktige

- 1 §** Kyrkofullmäktige är högsta beslutande organ i en församling som inte ingår i ett pastorat. Om flera församlingar samverkar i ett pastorat är kyrkofullmäktige pastoratets högsta beslutande organ. Det som sägs i detta kapitel om församlingen ska då gälla pastoratet.

Kyrkofullmäktiges uppgifter

- 2 §** Kyrkofullmäktige beslutar i principiella ärenden och i ärenden som på annat sätt är av större vikt, främst
1. godkännande av församlingsinstruktionen
 2. fastställande av lokalförsörjningsplan,
 3. mål och riktlinjer för verksamheten,
 4. budget, kyrkoavgift och andra viktiga ekonomiska frågor,
 5. val av ledamöter och ersättare i kyrkorådet, församlingsråd och valnämnden,
 6. val av revisorer,
 7. grunderna för ersättning till förtroendevalda och revisorer,
 8. fastställande av årsredovisningens resultat och balansräkning, och
 9. ansvarsfrihet.
- Kyrkofullmäktige beslutar också i andra frågor som anges i kyrkoordningen. (SvKB 2016:1)
- 3 §** Kyrkofullmäktige får uppdra åt kyrkorådet att i fullmäktiges ställe fatta beslut i ett visst ärende eller vissa grupper av ärenden.
Sådana ärenden som avses i 2 § får dock inte delegeras.

Val av kyrkofullmäktige

- 4 §** Kyrkofullmäktige väljs av de röstberättigade i församlingen.
Bestämmelser om rösträtt och valbarhet finns i 33 kap. och om valet i 38 kap.
Att interimisdelegerade i vissa fall blir kyrkofullmäktige framgår av bestämmelserna i 37 kap. 34 § första stycket. (SvKB 2017:18)

Antalet ledamöter och ersättare

- 5 §** Kyrkofullmäktige fastställer antalet ledamöter i fullmäktige.
Antalet ledamöter ska bestämmas till ett udda tal och till minst
- 15 i församlingar med högst 5 000 röstberättigade,
 - 25 i församlingar med över 5 000 till och med 20 000 röstberättigade,
 - 35 i församlingar med över 20 000 röstberättigade.
- Antalet ersättare ska utgöra hälften av det antal platser som varje nomineringsgrupp får i fullmäktige. Om det då uppkommer ett decimaltal, avrundas detta till närmast högre hela tal. Det ska alltid utses minst två ersättare från varje nomineringsgrupp som har något mandat.
Med röstberättigad i andra stycket avses en person som uppfyller kraven för rösträtt enligt 33 kap. 2 § den 1 oktober året före valåret.

...

Mandatperiodens längd

- 7 §** Ledamöter och ersättare ska väljas för fyra år räknat från och med den 1 januari året efter valåret.

Ordförande

- 8 §** Kyrkofullmäktige väljer bland sina ledamöter en ordförande och en eller flera vice ordförande.
Fullmäktige bestämmer tiden för uppdragen.

När sammanträdena ska hållas

- 9 §** Kyrkofullmäktige bestämmer när ordinarie sammanträden ska hållas.
Sammanträde ska också hållas, när kyrkorådet eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller när ordföranden anser att det behövs.
- 10 §** Vid ett sammanträde senast den 31 december under valåret ska det nyvalda kyrkofullmäktige välja personer till de uppdrag inom församlingen som avser tiden efter valåret.

...

4 kap. Kyrkoråd och församlingsråd

Kyrkoråd

Allmänt

- 1 §** Av 2 kap. 8 § framgår att det i varje församling som inte ingår i ett pastorat och i varje pastorat ska finnas ett kyrkoråd som styrelse.

...

Val av kyrkoråd

- 5 §** Kyrkofullmäktige väljer ledamöter, förutom kyrkoherden, och ersättare i kyrkorådet. Antalet bestämmer fullmäktige. Antalet valda ledamöter får dock inte vara mindre än sex.
Antalet ersättare ska vara minst hälften av antalet valda ledamöter.

Kyrkoherden som ledamot m.m.

- 6 §** Kyrkoherden är ledamot i kyrkorådet.

...

När uppdragen upphör efter omval

- 9 §** Om valet till kyrkofullmäktige har upphävts och omval har ägt rum eller om rättelse har vidtagits genom förnyad sammanräkning och mandatfördelningen mellan nomineringsgrupperna därvid har ändrats, upphör uppdragen för de ledamöter och ersättare i kyrkorådet som har valts av fullmäktige, två månader efter det att omvalet eller sammanräkningen har avslutats.
När omvalet eller sammanräkningen har avslutats, ska fullmäktige förrätta nytt val av ledamöter och ersättare för återstoden av tjänstgöringstiden.

Fyllnadsval

- 10 §** Om en vald ledamot eller ersättare avgår under tjänstgöringstiden, ska ett fyllnadsval hållas för den tid som återstår.
Om en ledamot har utsetts vid ett proportionellt val inträder i stället en ersättare enligt den turordning som har bestämts för ersättarna.

Ordförande

- 11 §** Kyrkofullmäktige ska bland kyrkorådets valda ledamöter välja en ordförande och en eller två vice ordförande. Fullmäktige bestämmer tiden för uppdraget.
- 12 §** Om varken ordföranden eller någon vice ordförande kan närvara vid ett sammanträde med kyrkorådet utser rådet en annan vald ledamot att vara ordförande för det tillfället. Om ordföranden för längre tid är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag, får rådet utse en annan vald ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra hans eller hennes uppgifter under denna tid.

När sammanträdena ska hållas

- 13 §** Kyrkorådet bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Sammanträden ska även hållas, när minst en tredjedel av rådets ledamöter eller kyrkoherden begär det eller när ordföranden anser att det behövs. Det nyvalda kyrkorådet får sammanträda under valåret för att välja personer till de uppdrag inom församlingen som avser tiden efter valåret.

Ersättarnas tjänstgöring

- 14 §** I fråga om ersättarnas tjänstgöring i kyrkorådet tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 14–16 §§ om ersättarnas tjänstgöring i kyrkofullmäktige. Ersättarna får närvara vid rådets sammanträden.

Beslutsförhet

- 15 §** Kyrkorådet får handlägga ärenden bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Deltagande på distans

- 15 a §** Kyrkofullmäktige beslutar om och i vilken utsträckning ledamöter får delta i kyrkorådets sammanträden på distans. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i 3 kap. 17 a § första stycket. En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid rådets sammanträde. (SvKB 2019:7)

Jäv

- 16 §** En ledamot får inte delta i handläggningen av ett ärende som rör ledamoten eller ledamotens make, sambo, förälder, barn, syskon, någon annan närstående eller något ledamoten närstående intresse. Detsamma gäller om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till ledamotens opartiskhet i ärendet. I fråga om jäv i övrigt tillämpas bestämmelsen i 3 kap. 19 §. Bestämmelserna om kyrkofullmäktige ska då gälla kyrkorådet.
- 17 §** Bestämmelserna i 16 § gäller även anställda och andra personer som på kyrkorådets uppdrag handlägger ett ärende.

Ärendenas avgörande och protokollet

- 18 §** Följande bestämmelser om kyrkofullmäktige ska tillämpas på kyrkorådet:
- 3 kap. 31 § om ordförandens förslag och om beslut,
 - 3 kap. 32 och 33 §§ om omröstning,
 - 3 kap. 34 § om ordförandens utslagsröst och lottning,
 - 3 kap. 35 § om reservation,
 - 3 kap. 36 § om ordförandens ansvar för protokollet,
 - 3 kap. 37 och 38 §§ om protokollets innehåll,
 - 3 kap. 39 § om protokollets justering, och
 - 3 kap. 40 § om tillkännagivande av protokollsjustering.
- Vid tillsättning av en befattning tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 32 § om slutet omröstning och i 3 kap. 34 § om lottning.

...

Församlingsråd

- 20 §** Av 2 kap. 8 § framgår att det i varje församling som ingår i ett pastorat ska finnas ett församlingsråd som styrelse.

...

Val av församlingsråd

- 22 §** Kyrkofullmäktige väljer ledamöter, förutom kyrkoherden, och ersättare i församlingsrådet. Antalet bestämmer kyrkofullmäktige. Antalet valda ledamöter får inte vara mindre än fyra.

Antalet ersättare ska vara minst hälften av antalet valda ledamöter.

- 23 §** Inför val av ett nytt församlingsråd ska ett församlingsmöte eller annat öppet nomineringsmöte hållas som säkerställer församlingens inflytande. Vid ett sådant möte nominerar församlingens röstberättigade medlemmar kandidater till församlingsrådet.

Kyrkorådet ansvarar för att ett möte enligt första stycket hålls. Om det sker en ändring i den lokala strukturen som innebär att ett nytt pastorat bildas eller ett befintligt pastorat ändras och interimisdelegerade har valts, ansvarar i stället interimsstyrelsen för att mötet hålls. (SvKB 2020:2)

Kyrkoherden som ledamot

- 24 §** Kyrkoherden är ledamot i församlingsrådet. Bestämmelser om kyrkoherdens rätt att i sitt ställe utse en annan präst som ledamot finns i 5 kap.

...

Ordförande

- 26 §** Kyrkofullmäktige ska bland de valda ledamöterna välja en ordförande och församlingsrådet en vice ordförande. Kyrkofullmäktige får uppdra åt församlingsrådet att även välja ordförande.

10 kap. Den nationella nivåns uppdrag

...

Ansvarsfördelningen

...

- 9 §** Svenska kyrkans valprovsningsnämnd är ett särskilt organ för att pröva överklaganden av val.

Valprovsningsnämnden ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen.

...

11 kap. Kyrkomötet

Kyrkomötets sammansättning m.m.

...

- 2 §** Tvåhundrafyrtionio av kyrkomötets ledamöter väljs av de röstberättigade i hela landet. Bestämmelser om rösträtt finns i 33 kap. och om valet i 38 kap. Två av kyrkomötets ledamöter väljs av utlandsförsamlingarna. Bestämmelser om rösträtt och om valet finns i 39 kap. Bestämmelser om valbarhet finns i 33 kap. (SvKB 2012:7)

...

Antal ersättare

- 5 §** Vid val enligt 2 § första stycket ska för varje ledamot utses lika många ersättare som ledamotens nomineringsgrupp har fått mandat i valkretsen. Det ska dock alltid utses minst tre ersättare för varje ledamot.
- Vid val enligt 2 § tredje stycket ska utses tre ersättare som är gemensamma för de två ledamöterna. (SvKB 2009:4; 2012:7)

...

15 kap. Svenska kyrkans valprovsningsnämnd

Nämndens uppgifter

- 1 §** Som framgår av 10 kap. 9 § ska Svenska kyrkans valprovsningsnämnd pröva överklaganden av val inom Svenska kyrkan. (SvKB 2002:9)

Nämndens sammansättning

- 2 §** Valprovsningsnämnden ska bestå av följande ledamöter:
1. en ordförande som är eller har varit ordinarie domare och som inte är ledamot eller ersättare i kyrkomötet, och
 2. sex andra ledamöter.
- För ordföranden ska det finnas en personlig ersättare, som uppfyller de kvalifikationskrav som ställs för ordföranden. För de övriga ledamöterna ska utses personliga ersättare. När ordförandens ersättare träder in som ledamot ska han eller hon vara ordförande.
- Bestämmelserna för förtroendevalda i 33 kap. om valbarhet, valbarhetshinder och uppdragets upphörande ska gälla för ledamöterna och ersättarna.
- Sekreterare och föredragande i Valprovsningsnämnden är en jurist som utses av nämnden.
- Endast den som har fyllt 18 år, är döpt och tillhör Svenska kyrkan får vara föredragande i Valprovsningsnämnden. (SvKB 2001:8; 2002:9)

Val till Valprovsningsnämnden

- 3 §** Ledamöterna och ersättarna väljs av kyrkomötet för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter valåret.
- Om en ledamot eller en ersättare avgår under tjänstgöringstiden, ska ett fyllnadsval hållas för den tid som återstår. (SvKB 2002:9; 2012:9)

Vem som får fatta beslut

- 4 §** Valprovsningsnämnden är beslutsför när ordföranden eller ordförandens ersättare och minst fyra andra ledamöter eller tjänstgörande ersättare är närvarande.
- I en arbetsordning får nämnden uppdras åt
1. ordföranden att slutligt avgöra ärenden, när beslutet innebär att ärendet inte ska prövas i sak,
 2. ordföranden att fatta sådana beslut som inte innefattar ett slutligt avgörande av ärendet,
 3. den som var ordförande att fatta beslut om rättelse enligt 58 kap. 16 §, och
 4. ordföranden eller sekreteraren att vidta åtgärder som gäller ett ärendes beredande. (SvKB 2002:9; 2019:7)

Deltagande på distans

- 4 a §** Ledamöter får på lämpligt sätt delta på distans i Valprovsningsnämndens sammanträden, om Valprovsningsnämnden har beslutat det.
- Om Valprovsningsnämnden beslutar att ledamöter får delta på distans i Valprovsningsnämndens sammanträden, ska det också anges i vilken utsträckning och på vilket sätt sådant deltagande får ske.
- En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid Valprovsningsnämndens sammanträde. (SvKB 2023:6)

Omröstningsregler

- 5 § Om det vid en överläggning framkommer skilda meningar, ska gällande regler om omröstning i tvistemål i allmän domstol tillämpas.

Överklagande av nämndens beslut

- 6 § Valprövningsnämndens beslut får inte överklagas.

33 kap. Kyrkans förtroendevalda

Inledande bestämmelser

- 1 § Med förtroendevalda avses i denna kyrkoordning de personer som vid kyrkliga val har utsetts till ledamöter, ersättare och ordförande i beslutande och verkställande organ inom Svenska kyrkan.

Rösträtt

- 2 § Den som tillhör Svenska kyrkan och fyller 16 år senast på valdagen har rösträtt vid direkta kyrkliga val om han eller hon är kyrkobokförd i
1. församlingen, om det gäller val till en församling,
 2. en församling som ingår i pastoratet, om det gäller val till ett pastorat,
 3. en församling inom stiftet, om det gäller val till stiftsfullmäktige, eller
 4. landet, om det gäller val till kyrkomötet. (SvKB 2002:9; 2012:14; 2015:5)
- 3 § Frågor om rösträtt vid direkta val avgörs på grundval av en röstlängd som har upprättats före valet. Närmare bestämmelser om röstlängd finns i 38 kap. (SvKB 2003:9)

Valbarhet

- 4 § Valbar till uppdrag som förtroendevald i Svenska kyrkan är den som tillhör Svenska kyrkan, är döpt och fyller 18 år senast på dagen för valet. Härtill ska den som väljs vara kyrkobokförd i
1. församlingen, om det gäller val till en församling som inte ingår i ett pastorat,
 2. en församling som ingår i pastoratet, om det gäller val till pastoratet eller till en församling i pastoratet, eller
 3. en församling inom stiftet, om det gäller val till stiftet.
- Det finns ytterligare bestämmelser om valbarhet vid direkta val till kyrkomötet i 38 kap. 19 a § och indirekta val till kyrkomötet i 39 kap. 20 §.
- Om valbarhetshinder i vissa fall finns bestämmelser i 5–9 §§. (SvKB 2002:9; 2005:17; 2007:5; 2008:5; 2011:6; 2012:7; 2012:14; 2014:7; 2015:5)

Valbarhetshinder

- 5 § Valbar till uppdrag som förtroendevald i en församling är inte den som
1. är anställd som biskop,
 2. är anställd som kyrkoherde i församlingen,
 3. har utsetts att i kyrkoherdens ställe vara ledamot i ett församlingsråd, eller
 4. är anställd i församlingen eller i det pastorat där församlingen ingår och som på grund av sina uppgifter har en ledande ställning bland de anställda.
- Ingen får vara förtroendevald i mer än en församling samtidigt. (SvKB 2002:9; 2012:14)
- 6 § Valbar till uppdrag som förtroendevald i ett pastorat är inte den som
1. är anställd som biskop,
 2. är anställd som kyrkoherde i pastoratet, eller
 3. är anställd i pastoratet och som på grund av sina uppgifter har en ledande ställning bland de anställda. (SvKB 2002:9; 2012:14)

- 7 §** Valbar till uppdrag som förtroendevald på stiftsnivå är inte den som
1. har en anställning som biskop,
 2. har en anställning som domprost, eller
 3. är stiftsanställd och som på grund av sina uppgifter har en ledande ställning bland de anställda. (SvKB 2002:9)
- 8 §** Valbar till uppdrag som ledamot eller ersättare i kyrkomötet är inte den som
1. har en anställning som biskop, eller
 2. är anställd på nationell nivå och som på grund av sina uppgifter har en ledande ställning bland de anställda. (SvKB 2002:9)
- 9 §** Förutom det som anges i 5–8 §§ gäller följande valbarhetshinder för förtroendeuppdrag. Hindren gäller för alla kyrkligt anställda som har en tjänstgöringsgrad över 20 procent av heltid för sin befattning beräknat för en period på fem månader.
1. Den som är anställd av en församling är inte valbar till församlingens kyrkoråd eller valnämnd.
 2. Den som är anställd av ett pastorat är inte valbar till pastoratets kyrkoråd eller valnämnd. Han eller hon är inte heller valbar till församlingsrådet i en församling som ingår i pastoratet.
 3. Den som är anställd av ett stift är inte valbar till stiftsstyrelsen eller någon av stiftets nämnder.
 4. Den som är anställd på nationell nivå är inte valbar till kyrkostyrelsen eller någon nämnd på nationell nivå.
- Bestämmelserna om valbarhetshinder för anställda ska på motsvarande sätt tillämpas för den som är uppdragstagare. (SvKB 2000:5; 2002:9; 2005:7; 2009:4; 2012:14; 2014:7)

Uppdragets upphörande

- 10 §** Om en förtroendevald upphör att vara valbar upphör också uppdraget genast. Om valbarheten upphör enbart därför att en förtroendevald flyttar gäller följande.
1. En ledamot eller ersättare i kyrkomötet får behålla sitt uppdrag under resterande del av mandatperioden.
 2. En ledamot eller ersättare i ett kyrkoråd i en församling eller i ett församlingsråd får behålla sitt uppdrag under resterande del av mandatperioden om han eller hon kan fortsätta att fullgöra uppdraget och inte samtidigt har något förtroendeuppdrag i en annan församling eller ett annat pastorat. (SvKB 2007:5; 2008:5; 2012:14)
- 11 §** Kyrkofullmäktige får återkalla uppdraget för en förtroendevald som har valts av fullmäktige om han eller hon
1. har vägrats ansvarsfrihet, eller
 2. genom en dom som vunnit laga kraft har dömts för ett brott för vilket det är föreskrivet fängelse i två år eller mer.
- Första stycket ska på motsvarande sätt tillämpas på stiftsfullmäktige och kyrkomötet. (SvKB 2007:5; 2012:14)
- 12 §** Upphört att gälla. (SvKB 2006:8)

38 kap. Direkta val

Allmänna bestämmelser

- 1 §** Kyrkostyrelsen har det övergripande ansvaret för de direkta valen. (SvKB 2003:9)
- 2 §** Stiftsstyrelsen har det övergripande ansvaret för alla direkta val inom stiftet och för utbildning av valnämnderna. (SvKB 2003:9; 2019:6)

Valnämnder

- 3 §** I varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet ska det finnas en valnämnd med ansvar för valets genomförande.
Valnämnderna ska biträda stiftsstyrelsen och i övrigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen eller i bestämmelser utfärdade av kyrkostyrelsen.
(SvKB 2003:9; 2012:14)
- 4 §** Ledamöter och ersättare i valnämnden väljs av kyrkofullmäktige till det antal som fullmäktige bestämmer. De väljs för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter valåret. Antalet ledamöter får inte vara mindre än tre. Antalet ersättare ska vara minst hälften av antalet ledamöter.
Om en ändrad lokal struktur innebär att en ny församling som inte ingår i ett pastorat eller ett nytt pastorat bildas och interimisdelegerade har utsetts, ska interimisdelegerade snarast möjligt välja ledamöter till valnämnden och ersättare för dessa. (SvKB 2017:18; 2019:6)
- 4 a §** Kyrkoherden har rätt att närvara vid valnämndens sammanträden och delta i överläggningarna, men inte i besluten, samt att få sin mening antecknad i protokollet (särskild mening). (SvKB 2019:6)
- 5 §** Valnämnden ska ha tillgång till personal och övriga resurser i den omfattning som behövs för att nämnden ska kunna utföra sina uppgifter.
För valnämnden tillämpas bestämmelserna om kyrkorådet i 4 kap. 9–18 §§.
(SvKB 2003:9; 2012:14; 2019:6)

Valdag

- 6 §** Alla ordinarie direkta kyrkoval i hela landet ska hållas samma dag. Valdag ska vara tredje söndagen i september.
Ordinarie kyrkoval hålls vart fjärde år.
Vid omval ska kyrkostyrelsen efter samråd med stiftsstyrelsen bestämma vilken dag som ska vara valdag. (SvKB 2003:9)

Val vid ändrad struktur

- 7 §** Om en ändrad lokal struktur eller ändring i stiftsindelningen ska träda i kraft den 1 januari året efter det år då ordinarie kyrkoval hålls, ska valet avse församlingarna, pastoraten och stiftet enligt den nya lokala strukturen och stiftsindelningen.
(SvKB 2017:18)

Valkretsar och valkretsmandat

Valkretsar vid val till kyrkofullmäktige

- 8 §** Varje församling där kyrkofullmäktige ska väljas och varje pastorat utgör en valkrets.
(SvKB 2003:9; 2012:14)
- 9 §** Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)
- 10 §** Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)
- 11 §** Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)
- 12 §** Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)

Fasta valkretsmandat och utjämningsmandat vid val till stiftsfullmäktige

- 13 §** Mandaten i stiftsfullmäktige består av fasta valkretsmandat och utjämningsmandat.
Fyra femtedelar av mandaten är fasta valkretsmandat. Om resultatet blir ett decimaltal när antalet fasta valkretsmandat beräknas, ska det rundas av till närmast lägre hela tal. Återstående mandat är utjämningsmandat.
Närmare bestämmelser om hur fasta valkretsmandat och utjämningsmandat fördelas på grundval av valresultatet finns i 72–76 §§. (SvKB 2003:9)

Fördelning av fasta valkretsmandat vid val till stiftsfullmäktige

- 14 §** Stiftsstyrelsen ska senast den 31 mars under valåret besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha. Det ska göras på följande sätt.
- Antalet röstberättigade i stiftet delas med antalet fasta valkretsmandat och därefter delas antalet röstberättigade i varje valkrets med det tal som blir resultatet av den beräkningen. Varje gång som antalet röstberättigade i en valkrets är jämnt delbart med detta tal får valkretsen ett mandat.
- Om inte alla fasta valkretsmandat kan fördelas på detta sätt, får valkretsarna de återstående mandaten i tur och ordning efter de överskott som uppstår vid beräkningen. Om överskottstalen är lika stora i två eller flera valkretsar, ska man genom lottning avgöra vilken valkrets som ska få mandatet.
- Antalet röstberättigade ska beräknas på uppgifterna i det register som avses i 56 kap. 1 § 1 den 1 oktober året före valåret. (SvKB 2003:9)

Valkretsar vid val till stiftsfullmäktige

- 15 §** En valkrets ska omfatta en eller flera församlingar som inte ingår i ett pastorat och/eller ett eller flera pastorat.
- Indelningen i valkretsar ska beslutas av stiftsfullmäktige senast den 1 februari under valåret.
- En valkrets ska utformas så att den vid mandatfördelning enligt 14 § kan få minst fem fasta valkretsmandat. Den ska ha en sammanhängande gränslinje. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2015:7)
- 16 §** Upphört att gälla. (SvKB 2015:7)
- 16 a §** Upphört att gälla. (SvKB 2011:6; 2013:6)

Fasta valkretsmandat och utjämningsmandat vid val till kyrkomötet

- 17 §** De direkta valen till kyrkomötet avser 225 fasta valkretsmandat och 24 utjämningsmandat.
- Endast nomineringsgrupper som har fått minst 2 procent av de giltiga rösterna i hela landet får delta i fördelningen av mandaten.
- Närmare bestämmelser om hur fasta valkretsmandat och utjämningsmandat fördelas på grundval av valresultatet finns i 72–76 §§. Bestämmelser om de indirekta valen till kyrkomötet finns i 39 kap. (SvKB 2003:9; 2011:7; 2012:7; 2024:5)

Fördelning av fasta valkretsmandat vid val till kyrkomötet

- 18 §** Kyrkostyrelsen ska senast den 31 mars under valåret besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha. Det ska göras på följande sätt.
- Antalet röstberättigade i landet delas med antalet fasta valkretsmandat och därefter delas antalet röstberättigade i varje valkrets med det tal som blir resultatet av den beräkningen. Varje gång som antalet röstberättigade i en valkrets är jämnt delbart med detta tal får valkretsen ett fast mandat.
- Om inte alla fasta valkretsmandat kan fördelas på detta sätt, får valkretsarna de återstående mandaten i tur och ordning allt efter hur stora överskott som de får vid varje beräkning. Om överskottstalen är lika stora i två eller flera valkretsar, ska man genom lottning avgöra vilken valkrets som ska få mandatet.
- Om en valkrets får mindre än två fasta mandat, ska antalet ändå bestämmas till två. Antalet fasta mandat i övriga kretsar ska då jämkas i motsvarande utsträckning så att det totalt blir 225 fasta valkretsmandat.
- Antalet röstberättigade ska beräknas på uppgifterna i det register som avses i 56 kap. 1 § 1 den 1 oktober året före valåret. (SvKB 2003:9)

Valkretsar vid val till kyrkomötet

- 19 §** Varje stift utgör en valkrets.
- I valkretsen för Stockholms stift ingår Hovförsamlingen. (SvKB 2003:9)

Inskränkt valbarhet vid val till kyrkomötet

19 a § Vid val till kyrkomötet är valbarheten inskränkt till valkretsen. (SvKB 2007:5)

Valdistrikt

20 § Varje församling bildar ett valdistrikt.

Stiftsstyrelsen får dock besluta om indelning av en församling i flera valdistrikt. Ett sådant beslut gäller tills vidare men upphör att gälla vid ändring i församlingsindelningen eller om stiftsstyrelsen av annat skäl beslutar att upphäva eller ändra indelningen. Före ett sådant beslut ska stiftsstyrelsen samråda med valnämnden.

Beslut om indelning i valdistrikt ska meddelas senast den 1 december året före det år då beslutet ska tillämpas för första gången. Har beslut fattats om en indelningsändring får dock ett beslut om indelning i valdistrikt meddelas senast den 1 februari under valåret. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2011:6)

Registrering av gruppbe-teckningar och anmälan av kandidater

Registrering av gruppbe-teckningar

21 § En ansökan om registrering för val till kyrkomötet ska ha stöd av minst 300 personer som är röstberättigade vid detta val.

En ansökan om registrering för val till stiftsfullmäktige ska ha stöd av minst 100 personer som har rösträtt i stiftet.

En ansökan om registrering för val till kyrkofullmäktige ska ha stöd av minst 10 personer som har rösträtt vid detta val.

De som stöder en ansökan om registrering ska själva skriva under en förklaring om stödet. De ska i förklaringen också ange sitt personnummer och den församling som de tillhör. (SvKB 2003:9; 2012:14; 2015:6)

21 a § Vid ansökan om registrering av gruppbe-teckning ska nomineringsgruppen anmäla ett ombud.

Den som anmäls som ombud enligt första stycket ska skriftligen ha godkänt att åta sig uppdraget som ombud för nomineringsgruppen. (SvKB 2015:6; 2023:9)

22 § En be-teckning som inte registreras för val till kyrkomötet men för val till stiftsfullmäktige i ett stift ska alltid innehålla stiftets namn i nominativ- eller genitivform.

En be-teckning som registreras bara för val till kyrkofullmäktige ska alltid innehålla församlingens eller pastoratets namn i nominativ- eller genitivform. (SvKB 2003:9; 2012:14; 2015:6; 2019:6)

23 § Kyrkostyrelsen beslutar om registrering av gruppbe-teckning för val till kyrkomötet.

Stiftsstyrelsen beslutar om registrering av gruppbe-teckning för val till stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige.

För att gälla vid ett ordinarie val ska ansökan om registrering av gruppbe-teckning ha inkommit senast

- den 15 mars valåret för val till kyrkomötet, och
- den 15 april valåret för val till stiftsfullmäktige respektive kyrkofullmäktige.

Vid omval som har beslutats enligt 94 § ska ansökan ha inkommit senast den dag som kyrkostyrelsen beslutar. (SvKB 2003:9; 2011:6; 2012:14; 2015:6; 2023:9)

23 a § Sedan kyrkostyrelsen har prövat ansökningar om registrering av gruppbe-teckning för val till kyrkomötet, ska stiftsstyrelsen pröva ansökningar om registrering av gruppbe-teckning för övriga val i följande ordningsfö-ljd:

- val till stiftsfullmäktige
- val till kyrkofullmäktige. (SvKB 2015:6)

- 24 §** En ansökan om registrering av grupp-beteckning ska avslås om beteckningen
- inte uppfyller kraven i 22 §,
 - kan antas bli förväxlad med en beteckning som redan är registrerad eller som en nomineringsgrupp redan har ansökt om att få registrerad och beteckningarna skulle komma att bli registrerade för samma val, eller
 - med hänsyn till sitt innehåll eller av annan särskild anledning är uppenbart olämplig som grupp-beteckning. (SvKB 2003:9; 2012:14; 2015:6)
- 25 §** Innan kyrkostyrelsen respektive stiftsstyrelsen avslår en ansökan om registrering av grupp-beteckning ska styrelsen ge den berörda gruppen möjlighet att inom viss tid inkomma med ett meddelande om ändring eller komplettering av sin ansökan. Ett sådant meddelande ska vara skriftligt och undertecknat av det ombud som nomineringsgruppen har anmält.
- Inför ett ordinarie val, ska meddelandet ha inkommit senast den 2 maj. Vid omval som har beslutats enligt 94 § ska meddelandet ha inkommit senast den dag som kyrkostyrelsen beslutar. (SvKB 2003:9; 2011:6; 2015:6)
- 26 §** Om en grupp-beteckning registreras för val till kyrkomötet gäller registreringen också för val till stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige i hela landet.
- Registreras en grupp-beteckning för val till stiftsfullmäktige, gäller registreringen också för val till kyrkofullmäktige i stiftet.
- Registreras en grupp-beteckning för val till kyrkofullmäktige gäller registreringen val i den församlingen eller det pastoratet. (SvKB 2003:9; 2012:14; 2015:6)
- 27 §** En grupp-beteckning som har registrerats enligt 26 § gäller tills vidare.
- Grupp-beteckningen upphör dock att gälla och ska tas bort ur registret om
1. nomineringsgruppen begär det,
 2. nomineringsgruppen inte har anmält kandidater för två ordinarie val i följd till något val,
 3. nomineringsgruppen inte har något ombud, eller
 4. det inte ska ske något val till den församling eller det pastorat som grupp-beteckningen anger. (SvKB 2003:9; 2004:10; 2011:6; 2012:14; 2015:6)
- 27 a §** En ansökan om att ändra en registrerad grupp-beteckning får göras av nomineringsgruppens ombud. Ansökan ska vara skriftlig. Därutöver ska bestämmelserna i 22–27 §§ tillämpas. (SvKB 2015:6; 2019:6)

Anmälan av kandidater

- 28 §** Andra än anmälda kandidater för registrerade nomineringsgrupper är inte valbara.
- Kandidaterna ska skriftligen förklara att de gett nomineringsgruppen tillstånd att anmäla dem.
- Förklaringen ska finnas när nomineringsgruppen registrerar kandidaten och senast ha inkommit till stiftsstyrelsen den dag en anmälan enligt 29 § tredje stycket eller 30 § andra stycket ska ha inkommit.
- En nomineringsgrupp får inte anmäla mer än en lista på kandidater i varje valkrets till respektive val. (SvKB 2003:9; 2015:6; 2019:6)
- 28 a §** En anmälan av en kandidat ska inte beaktas om nomineringsgruppen inte kan visa att den har fått kandidatens tillstånd till att anmäla den. (SvKB 2015:6)
- 29 §** Anmälan av kandidater till samtliga val ska göras hos respektive stiftsstyrelse, vad gäller val till kyrkomötet av kandidaterna i den valkrets som stiftet utgör.
- Anmälda kandidater ska registreras hos kyrkostyrelsen.
- För att gälla vid ett ordinarie val ska anmälningarna ha inkommit senast den 15 april valåret. Vid omval som har beslutats enligt 94 § ska anmälningarna ha inkommit senast den dag som kyrkostyrelsen beslutar. (SvKB 2003:9; 2011:6)

När för få kandidater har anmälts

30 § Om det totala antalet kandidater i en valkrets som har anmälts den 15 april är lägre än det antal mandat som valet ifråga avser ska stiftsstyrelsen omgående informera de nomineringsgrupper som till följd av registrering av beteckning har möjlighet att anmäla kandidater i valkretsen om detta förhållande.

Stiftsstyrelsen ska samtidigt för valet ifråga förlänga tiden för registrering av grupp-beteckning och anmälan av kandidater i en sådan valkrets till den 15 maj. (SvKB 2003:9; 2011:6)

Grupp- och kandidatförteckning

31 § Stiftsstyrelsen ska senast den 1 juni under valåret fastställa grupp- och kandidatförteckning över de nomineringsgrupper som har registrerat grupp-beteckning och anmält kandidater. Sådana förteckningar ska upprättas för varje slag av val och för varje valkrets inom stiftet.

För valkrets där tiden för registrering av grupp-beteckning och anmälan av kandidater enligt 30 § andra stycket har förlängts till den 15 maj ska stiftsstyrelsen senast den 1 juli under valåret fastställa grupp- och kandidatförteckning.

Kyrkostyrelsen ansvarar för att grupp- och kandidatförteckningarna trycks på papper i samma färger som enligt 34 § gäller för valsedlarna till de olika valen. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2012:13)

Valsedlar

Beställning av valsedlar

32 § Kyrkostyrelsen tillhandahåller på beställning av en nomineringsgrupp valsedlar motsvarande 0,7 per röstberättigad i respektive valkrets som nomineringsgruppen ställer upp i.

Blanka valsedlar (valsedlar enligt 34 § med enbart valbeteckning) ska i god tid före valet finnas hos valnämnderna, på samtliga pastorsexpeditioner och stiftskanslier i landet samt på kyrkokansliet. (SvKB 2003:9; 2024:6)

33 § En nomineringsgrupp som vill beställa valsedlar hos kyrkostyrelsen ska betala dessa i förskott, i den mån inte beslut om bidrag har fattats enligt andra och tredje styckena.

Bidrag högst motsvarande kostnaden för den beställning som enligt 32 § första stycket får göras hos kyrkostyrelsen får utgå till nomineringsgrupp som är eller genom valet blir företrädare i det organ som valet avser. För det fall bidrag utgår ska nämnda nomineringsgrupper behandlas lika.

Beslut att bidrag ska utgå får fattas

- i fråga om val till kyrkofullmäktige av församlingen eller pastoratet,
- i fråga om val till stiftsfullmäktige av stiftet, och
- i fråga om val till kyrkomötet av detta. (SvKB 2003:9; 2012:14; 2024:6)

Valsedlars utseende

34 § Valsedlarna ska vara tillverkade av samma papper och vara i format 105 x 148 millimeter (A6). För val till kyrkomötet ska användas gula, för val till stiftsfullmäktige rosa och för val till kyrkofullmäktige vita valsedlar. (SvKB 2003:9; 2012:14)

35 § Valsedel ska åsättas grupp-beteckning.

Valsedel bör också uppta

1. namn på en eller flera kandidater,
2. beteckning som visar för vilken valkrets sedeln är avsedd (valkrets-beteckning), och
3. uppgift om det val för vilket sedeln gäller (valbeteckning).

Varje kandidat ska anges på sådant sätt att det klart framgår vem som avses.

Därför bör någon form av identifieringsuppgift sättas ut vid kandidatens namn.

Upptar en valsedel flera namn, ska de upptas i en följd under varandra och förses med nummer som visar ordningen mellan dem.

Namnen gäller själva valet samt, i den mån de ej därvid tas i anspråk, val av ersättare där sådana ska utses genom valet.

Om en valsedel innehåller kandidatnamn ska det på valsedeln finnas ett markerat utrymme intill varje namn där väljarna kan lämna en särskild personröst genom en markering. (SvKB 2003:9)

- 36 §** Om det förutom gruppbezeichnung har skrivits kandidatnamn på en blank valsedel, ska väljaren anses ha lämnat en särskild personröst för vart och ett av de tre första kandidatnamnen. (SvKB 2003:9; 2008:5)

Röstlängder och röstkort

- 37 §** Kyrkostyrelsen ska upprätta en röstlängd för varje valdistrikt, upptagande dem som har rösträtt vid valen. Uppgifterna som finns i det register som avses i 56 kap. 1 § 1 37 dagar före den ordinarie valdagen ska ligga till grund för uppgifterna i röstlängderna. (SvKB 2003:9; 2011:6; 2015:6; 2020:4)
- 38 §** För var och en som finns i en röstlängd ska kyrkostyrelsen upprätta ett röstkort. För val som hålls samtidigt ska det upprättas ett gemensamt röstkort.
För väljare som inte har någon känd adress ska det upprättas röstkort bara om de begär det.
Ett röstkort ska innehålla uppgift om
1. väljarens namn och nummer i röstlängden, och
 2. vilka val som väljaren får delta i.
- Röstkortet bör också innehålla annan information om valet. (SvKB 2003:9)
- 39 §** Röstkortet ska tillsammans med av kyrkostyrelsen sammanställda upplysningar om valet skickas ut så snart som möjligt och inte senare än att de kan beräknas vara väljarna till handa senast 18 dagar före valdagen. (SvKB 2003:9)
- 40 §** Väljare som har förlorat sitt röstkort eller inte har fått något röstkort ska på begäran få ett dubblettröstkort. (SvKB 2003:9; 2007:5)
- 41 §** Den som anser sig berörd av felaktig uppgift i röstlängden ska senast tisdagen andra veckan före den ordinarie valdagen skriftligen hos kyrkostyrelsen begära att uppgiften rättas. Detta gäller också den som anser sig vara felaktigt utelämnad ur röstlängden.
Det som har hänt senare än 37 dagar före den ordinarie valdagen får inte ligga till grund för rättelse enligt denna paragraf.
Frågor om rättelse enligt första stycket prövas av kyrkostyrelsen. Kyrkostyrelsen får också på eget initiativ besluta om sådan rättelse av röstlängd som innebär att den som på felaktiga grunder inte har tagits upp i en röstlängd tas upp där. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2011:6; 2015:6; 2020:4)
- 41 a §** När samtliga beslut om rättelser har förts in i en röstlängd, ska den så snart som möjligt sändas till valnämnden för valdistriktet.
Har ett beslut om rättelse inte hunnit föras in i röstlängden innan den sänts till valnämnden får kyrkostyrelsen uppdraga åt valnämnden att ombesörja att rättelsen förs in. (SvKB 2003:9; 2015:6)

Kuvert

- 42 §** För val ska det finnas valkuvert och kuvert för brevröstning samt de övriga kuvert som kyrkostyrelsen beslutar.
De kuvert som ska användas vid val hålls till handa bara genom kyrkostyrelsen. De ska i god tid före valet finnas hos valnämnderna, på samtliga pastorsexpeditioner eller motsvarande och stiftskanslier i landet samt på kyrkokansliet. (SvKB 2003:9)

- 43 §** Valkuvert ska vara utformade på ett sådant sätt att färgen på den valsedel som väljaren lagt i kuvertet kan ses utan att valhemligheten avslöjas. (SvKB 2003:9)

Röstning

- 44 §** All röstmottagning ska vara offentlig. (SvKB 2003:9)
- 45 §** Väljarnas valhemlighet ska skyddas. På varje röstmottagningsställe ska det finnas ett lämpligt antal avskilda platser (valskärmar) där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert. (SvKB 2016:3)
- 46 §** För att avge sin röst ska väljarna för varje slag av val de vill delta i
1. ta en valsedel,
 2. lägga in valsedeln i ett valkuvert utan att vika den, och
 3. försluta valkuvertet.
- Väljare som vill lämna särskilda personröster ska på valsedeln markera detta i det särskilda utrymme för personröst som finns vid de kandidater som de helst vill se valda. I varje val får högst tre kandidater ges en särskild personröst.
- Om det förutom gruppbezeichnung har skrivits kandidatnamn på en blank valsedel, ska väljaren anses ha lämnat en särskild personröst för vart och ett av de tre första kandidatnamnen.
- Väljare som på grund av funktionsnedsättning eller liknande inte kan göra i ordning eller lämna sin röst på föreskrivet sätt får anlita någon som hjälper dem vid röstningen. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2023:9)
- 47 §** Väljare bör vid röstning i vallokalen ha med sig sitt röstkort.
- För att få rösta i en röstningslokal ska väljaren ha ett röstkort. Detta ska lämnas till röstmottagaren.
- Den som vill brevrösta enligt 54 § ska lämna sitt röstkort tillsammans med valkuverten.
- Väljare som inte är kända för valförrättarna eller röstmottagarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2015:6; 2019:6)

Var och när röstning äger rum

- 48 §** Röstning äger rum på röstmottagningsställen.
- För varje valdistrikt ska det finnas en vallokal.
- På valdagen röstar väljarna i första hand i vallokalen för det valdistrikt där de finns upptagna i röstlängden. De kan också före eller under valdagen rösta i röstningslokaler, när sådana har anordnats. Väljare får även brevrösta enligt bestämmelserna i 54–57 §§.
- Under den period röstning får ske enligt 49 § ska minst en röstningslokal finnas i varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet enligt den lokala struktur som gäller den 1 januari året efter valåret.
- Vid omval ska kyrkostyrelsen bestämma om det i den valkrets som valet gäller ska finnas röstningslokaler enligt fjärde stycket.
- Väljare som röstar i en röstningslokal, brevröstar genom postbefordran eller brevröstar genom bud i röstningslokal ska rösta samtidigt i alla de val som de vill delta i. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2012:14; 2015:6; 2017:18; 2019:6)
- 49 §** Väljare får vid ordinarie kyrkoval rösta i en röstningslokal från och med den trettonde dagen före valdagen till och med valdagen.
- Vid omval får väljare rösta i en röstningslokal från och med den dag kyrkostyrelsen bestämmer. (SvKB 2015:6)

Beslut om röstmottagningsställen

- 50 §** Valnämnden ska besluta vilken lokal som ska vara vallokal för vart och ett valdistrikt. En vallokal kan vara gemensam för två eller flera distrikt.

Valnämnden ska besluta vilken lokal i församlingen eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet som ska vara röstningslokal före och under valdagen.

Valnämnden får besluta att fler röstningslokaler ska anordnas före och under valdagen. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2012:14; 2015:6)

Öppethållande av röstmottagningsställen

51 § En vallokal ska alltid hållas öppen för röstning mellan klockan 18.00 och 20.00. Den ska därutöver även hållas öppen minst fyra timmar mellan klockan 09.00 och 18.00. Den ska hållas stängd under tiden för församlingens huvudgudstjänst. Röstmottagningen avslutas klockan 20.00.

Valnämnden ska besluta vilka öppettider som i övrigt ska gälla för vallokalerna inom dess område.

Stiftsstyrelsen får på begäran av valnämnden i ett enskilt fall besluta att en vallokal ska vara öppen kortare tid än som anges i första stycket andra meningen om den bedömer att väljarna ändå får tillräckligt bra möjligheter att rösta.

Stiftsstyrelsen får på begäran av valnämnden i ett enskilt fall också besluta om undantag från första stycket, tredje meningen. (SvKB 2015:6)

51 a § En röstningslokal ska alltid hållas öppen för röstning under minst två sammanhängande timmar.

I varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet ska en av de röstningslokaler som har anordnats vara öppen varje vardag under den period som anges i 49 §. Denna lokal ska under samma period, utöver vad som anges i första stycket, även hålla öppet minst en dag vardera veckan mellan klockan 17.00 och 20.00.

På valdagen ska en röstningslokal i varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet vara öppen för röstmottagning under den tid som enligt 51 § första stycket första och andra meningen gäller för röstning i en vallokal. Röstmottagningen avslutas klockan 20.00.

Valnämnden ska besluta vilka öppettider som i övrigt ska gälla för röstningslokalerna inom dess område.

Stiftsstyrelsen får på begäran av valnämnden i ett enskilt fall besluta om undantag från första och andra styckena om det finns särskilda skäl. (SvKB 2015:6; 2019:6)

Valnämndens samrådsskyldighet

51 b § Innan valnämnden fattar beslut enligt 50–51 a §§ ska samråd ske med kyrkoherden. (SvKB 2015:6)

Grupp- och kandidatförteckningar samt blanka valsedlar

52 § I en vallokal ska det finnas grupp- och kandidatförteckningar enligt 31 § för de valkretsar som valdistriktet hör till. Där ska också finnas blanka valsedlar för vart och ett av valen.

Sådana förteckningar och valsedlar ska också finnas i röstningslokaler.

I en röstningslokal ska det också vara möjligt för väljare att ta del av grupp- och kandidatförteckningarna för den valkrets där väljaren är röstberättigad. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2015:6; 2019:6)

Valförrättare och röstmottagare

53 § Valnämnden ska utse valförrättare och röstmottagare.

Som valförrättare eller röstmottagare får endast utses

- den som inför varje val har fått sådan utbildning som behövs för uppdraget, och
- som har undertecknat en tystnadspliktsförbindelse som omfattar det förbud att röja uppgifter som följer av 54 kap. 11 d §. (SvKB 2003:9; 2015:6; 2019:6; 2020:8)

Brevröstning genom postbefordran

54 § Väljare som vill brev rösta ska för varje slag av val avge sin röst och själv lägga en valsedel i ett valkuvert. Väljaren ska därefter i närvaro av två vittnen lägga de valkuvert som gjorts i ordning i ett ytterkuvert för brev röst och klistra igen detta.

Väljaren ska på ytterkuvertet skriva under en försäkran att kuverten gjorts i ordning på detta sätt. De två vittnena ska där skriftligen intyga att väljaren skrivit under försäkran och att de inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt.

Väljaren ska därefter lägga ytterkuvertet och sitt röstkort i ett omslagskuvert som ska skickas till stiftsstyrelsen. Försändelsen ska ha kommit in till stiftsstyrelsen senast fredagen i veckan före valdagen.

Väljare som befinner sig utomlands får skicka sin brevröst till kyrkostyrelsen. (SvKB 2003:9; 2015:6)

Brevröstning genom bud

55 § Väljare som inte kan komma personligen till något röstmottagningsställe får lämna sin brevröst genom bud.

Den som anlitas som bud ska ha fyllt 18 år. (SvKB 2003:9; 2015:6)

56 § Vid brevröstning genom bud ska bestämmelserna i 54 § första och andra styckena tillämpas.

Väljare som inte är kända för budet ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet. Om de inte gör det, får budet inte ta emot brevrösten.

Budet ska lämna ytterkuvertet för brevröst i väljarens vallokal. Brevrösten får också lämnas i en röstningslokal i den församling som väljaren tillhör eller i det pastorat som församlingen ingår i.

När brevrösten lämnas ska budet anteckna sitt namn, sitt personnummer och sin adress samt skriftligen intyga

- att väljaren är känd eller har legitimerat sig eller på annat sätt styrkt sin identitet,
- att väljaren har skrivit under försäkran, och
- att han eller hon inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2012:14; 2015:6; 2019:6)

Vittne vid brevröstning

57 § Ett vittne vid brevröstning ska ha fyllt 18 år. (SvKB 2003:9; 2011:6)

Sammanräkning av rösterna

Preliminär sammanräkning

58 § Omedelbart efter att röstningen i vallokalen har förklarats avslutad och samtliga valkuvert som ska läggas i valurnan har lagts ner i den ska valförrättarna räkna rösterna. Denna rösträkning är offentlig och ska genomföras utan avbrott. Resultatet av rösträkningen är preliminärt.

Omedelbart efter det att den preliminära rösträkningen i vallokalen har avslutats ska valförrättarna till valnämnden överlämna röstlängden, protokollet, ytterkuvert samt valsedlar i förseglade omslag.

Valnämnden ska se till att samtliga dessa handlingar kommer in. Om någon handling saknas ska den begäras in.

Valnämnden ska därefter omgående vidarebefordra röstlängder och övrigt material till stiftsstyrelsen. (SvKB 2003:9)

Slutlig sammanräkning

59 § Stiftsstyrelsen ska göra den slutliga sammanräkningen av valresultatet.

Kyrkostyrelsen ska på grundval av resultatet av den slutliga sammanräkningen fördela mandaten i kyrkomötet. Stiftsstyrelsen ska bistå kyrkostyrelsen i den utsträckning som det behövs för att den ska kunna utse ledamöter och ersättare.

I fråga om val till stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige ska stiftsstyrelsen fördela mandaten mellan nomineringsgrupperna och för varje valkrets utse ledamöter och ersättare. (SvKB 2003:9; 2012:14)

Ogiltiga valsedlar

- 60 §** En valsedel är ogiltig om den
- saknar beteckning på nomineringsgrupp eller har mer än en sådan beteckning,
 - har en beteckning för någon nomineringsgrupp som inte finns på den av stiftsstyrelsen enligt 31 § fastställda grupp- och kandidatförteckningen för valkretsen, eller
 - har kännetecken som uppenbart har gjorts med avsikt.
- Finns det mer än en valsedel i ett valkuvert är dessa ogiltiga. Om alla är lika i fråga om beteckning för nomineringsgrupp ska dock en valsedel räknas som giltig. Skiljer sig valsedlarna i ett sådant fall åt i fråga om de särskilda personrösterna, ska någon personröst inte räknas. (SvKB 2003:9; 2007:5)

När personröst inte ska räknas

- 61 §** Någon personröst ska, utöver vad som sägs i 60 § andra stycket, inte räknas om
- kandidaten inte är valbar,
 - namnet inte har upptagits för nomineringsgruppen på den av stiftsstyrelsen enligt 31 § fastställda grupp- och kandidatförteckningen för valkretsen,
 - det har lämnats mer än tre särskilda personröster,
 - det inte framgår vem en personröst avser eller
 - en personröst inte har lämnats på det sätt som anges i 46 § andra eller tredje stycket. (SvKB 2003:9; 2007:5)

Mandatfördelning mellan nomineringsgrupper, utseende av ledamöter och ersättare

Mandatfördelning vid val till kyrkofullmäktige

- 62 §** Mandaten ska fördelas proportionellt mellan nomineringsgrupperna på grundval av valresultatet. Fördelningen görs genom att jämförelsetal beräknas för nomineringsgrupperna. Den nomineringsgrupp som vid varje beräkning får det största jämförelsetalet ska tilldelas ett mandat.
- Vid beräkningen ska den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § tillämpas. (SvKB 2003:9; 2012:14)

- 63 §** Om en nomineringsgrupp vid fördelningen har tilldelats platser så många gånger som motsvarar antalet kandidater för nomineringsgruppen på grupp- och kandidatförteckningen ska vid val till kyrkofullmäktige plats som nomineringsgruppen skulle ha tilldelats vid den fortsatta fördelningen vara obesatt under mandatperioden. (SvKB 2003:9; 2012:14)

Hur ledamöter utses vid val till kyrkofullmäktige

- 64 §** För varje mandat som en nomineringsgrupp har fått ska utses en ledamot på grundval av ordningen mellan kandidaterna.
- I första hand ska denna ordning bestämmas på grundval av storleken på varje kandidats personliga röstetal enligt 87 §. Personligt röstetal ska fastställas bara för en kandidat som fått särskilda personröster till ett antal motsvarande minst 5 procent av nomineringsgruppens röstetal, dock lägst 20 röster.
- Får flera kandidater lika stora personliga röstetal ska lotten avgöra vem som ska ha företräde.
- Kan inte tillräckligt stort antal ledamöter utses med tillämpning av personligt röstetal utses övriga ledamöter för nomineringsgruppen på grundval av den ordning i vilken kandidaterna är uppförda på grupp- och kandidatförteckningen i valkretsen. (SvKB 2003:9; 2004:6; 2012:14)

- 65 §** Kandidater som har fått mandat för mer än en nomineringsgrupp ska tillträda det mandat för vilket deras personliga röstetal är störst i förhållande till antalet röster för nomineringsgruppen. Har kandidaterna inte tagit plats i ordningen på grundval av

sina personliga röstetal, ska de tillträda mandatet för den nomineringsgrupp som har högst röstetal.

Det mandat som kandidaten inte tillträder ska tillfalla den som skulle komma först i ordningen enligt 66 §. Vid denna beräkning ska man bortse från den som redan valts till ledamot. (SvKB 2003:9; 2012:14)

Hur ersättare utses vid val till kyrkofullmäktige

- 66 §** Ersättare utses i första hand på grundval av ordningen mellan kandidaterna som framkommer vid beräkningen av deras personliga röstetal enligt 87 §.
- I andra hand utses ersättare på grundval av den ordning i vilken kandidaterna är uppförda på grupp- och kandidatförteckningen.
- I båda fallen bortses från den som redan valts till ledamot.
- Kan inte ersättare utses på det sätt som här anges utses inte någon ersättare. (SvKB 2003:9; 2012:14)

- 67 §** Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)

- 68 §** Upphört att gälla. (SvKB 2008:5; 2011:6; 2013:7)

Hur ersättare inträder i tjänst i kyrkofullmäktige

- 69 §** Ersättarna inträder till tjänstgöring vid förhinder för ledamot som tillhör samma nomineringsgrupp i den ordning de har utsetts enligt 66 §. (SvKB 2003:9; 2012:14)

Hur ny ledamot utses i kyrkofullmäktige

- 70 §** Avgår en ledamot i kyrkofullmäktige under valperioden ska stiftsstyrelsen på anmälan av kyrkofullmäktiges ordförande utse en ny ledamot. Till ny ledamot ska utses den som står i tur att inträda enligt ordningen mellan ersättarna enligt 66 §.
- Finns det inte någon som kan utses till ledamot enligt första stycket ska stiftsstyrelsen göra en ny sammanräkning och utse en ny ledamot. Därvid ska den som står närmast i tur att få mandat för nomineringsgruppen utses.
- Kan någon ny ledamot inte utses ska mandatet vara obesatt under återstoden av valperioden. (SvKB 2003:9; 2012:14)

Hur ny ersättare utses i kyrkofullmäktige

- 71 §** Om en ersättare har utsetts till ledamot eller avgått som ersättare av någon annan orsak, ska stiftsstyrelsen på anmälan av kyrkofullmäktiges ordförande utse ytterligare en ersättare. Därvid ska bestämmelserna i 66 § tillämpas. (SvKB 2003:9; 2012:14)

Hur mandaten fördelas vid val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet

- 72 §** De fasta valkretsmandaten ska för varje valkrets fördelas proportionellt mellan nomineringsgrupperna på grundval av valresultatet i valkretsen. Vid fördelningen av mandat till kyrkomötet bortses dock från de nomineringsgrupper som inte fått minst 2 procent av de giltiga rösterna i hela landet, i enlighet med vad som stadgas i 17 § andra stycket. Fördelningen görs genom att jämförelsetal beräknas för nomineringsgrupperna. Den nomineringsgrupp som vid varje beräkning får det största jämförelsetalet ska tilldelas ett mandat.
- Vid beräkningen ska den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § tillämpas. (SvKB 2003:9; 2024:5)
- 73 §** Utjämningsmandaten ska fördelas mellan nomineringsgrupperna så att fördelningen av alla mandat i stiftsfullmäktige blir proportionell mot nomineringsgruppernas röstetal i hela stiftet och att fördelningen av alla mandat i kyrkomötet blir proportionell mot nomineringsgruppernas röstetal i hela landet.
- Vid fördelningen av utjämningsmandat till kyrkomötet deltar endast de nomineringsgrupper som vid tillämpning av 72 § har fått minst ett fast mandat i någon av valkretsarna.
- För att avgöra hur många mandat en nomineringsgrupp ska ha sammanlagt i stiftsfullmäktige för att vara proportionellt representerad i stiftsfullmäktige och

sammanlagt i kyrkomötet för att vara proportionellt representerad där ska den jämkade uddatalsmetoden tillämpas på hela stiftet respektive hela landet som en valkrets. Varje nomineringsgrupp ska tilldelas så många utjämningsmandat som behövs för att nomineringsgruppen ska få en representation som svarar mot dess andel av samtliga röster i stiftet respektive landet.

Vid beräkningen ska den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § tillämpas. (SvKB 2003:9; 2024:5)

- 74 §** Om en nomineringsgrupp vid fördelningen av de fasta valkretsmandaten har fått fler mandat än vad som behövs för att den ska vara proportionellt representerad enligt 73 §, ska man vid fördelningen av utjämningsmandaten bortse från nomineringsgruppen och de mandat den har fått.

Fördelningen av utjämningsmandat på valkretsar ska göras enligt 86 §. (SvKB 2003:9)

- 75 §** Om en nomineringsgrupp i någon valkrets har fått fler mandat än som motsvarar antalet kandidater för nomineringsgruppen på grupp- och kandidatförteckningen gäller följande.

1. Vid val till kyrkomötet ska det överskjutande mandatet vara obesatt.
2. Vid val till stiftsfullmäktige ska det överskjutande mandatet med tillämpning av 86 § flyttas till en annan valkrets. Kan mandatet inte tillsättas på detta sätt ska det vara obesatt under valperioden. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2011:6; 2014:7)

- 76 §** Om det blir lika stora tal för flera nomineringsgrupper eller valkretsar vid beräkningarna enligt 72–75 §§, ska lotten avgöra vilken nomineringsgrupp eller vilken valkrets som ska få mandatet. (SvKB 2003:9)

Hur ledamöter utses vid val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet

- 77 §** För varje mandat som en nomineringsgrupp har fått ska utses en ledamot på grundval av ordningen mellan kandidaterna.

I första hand ska denna ordning bestämmas på grundval av storleken på varje kandidats personliga röstetal enligt 87 §. Personligt röstetal ska fastställas bara för en kandidat som fått särskilda personröster till ett antal motsvarande minst 5 procent av nomineringsgruppens röstetal i valkretsen. Vid val till stiftsfullmäktige krävs dock lägst 50 röster.

Får flera kandidater lika stora personliga röstetal ska lotten avgöra vem som ska ha företräde.

Kan inte tillräckligt stort antal ledamöter utses med tillämpning av personligt röstetal utses övriga ledamöter för nomineringsgruppen på grundval av den ordning i vilken kandidaterna är uppförda på grupp- och kandidatförteckningen i valkretsen. (SvKB 2003:9; 2007:5)

- 78 §** Kandidater som har fått mandat i fler än en valkrets eller för mer än en nomineringsgrupp ska tillträda det mandat för vilket deras personliga röstetal är störst i förhållande till antalet röster för nomineringsgruppen. Har kandidaterna inte tagit plats i ordningen på grundval av sina personliga röstetal, ska de tillträda mandatet i den valkrets där nomineringsgruppens röstetal är högst.

Det mandat som kandidaten inte tillträder ska tillfalla den som skulle komma först i ordningen enligt 79 §. Vid denna beräkning ska man bortse från den som redan valts till ledamot. (SvKB 2003:9; 2005:18)

Gemensamma bestämmelser om hur ersättare utses vid val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet

- 79 §** Ersättare utses i första hand på grundval av ordningen mellan kandidaterna som framkommer vid beräkningen av deras personliga röstetal enligt 87 §.

I andra hand utses ersättare på grundval av den ordning i vilken kandidaterna är uppförda på grupp- och kandidatförteckningen.

I båda fallen bortses från den som redan valts till ledamot.
Kan inte ersättare utses på det sätt som här anges utses inte någon ersättare.
(SvKB 2003:9)

Särskilda bestämmelser om hur ersättare utses vid val till stiftsfullmäktige

- 80 §** Om inte den situation som avses i 79 § fjärde stycket råder, ska för varje ledamot i stiftsfullmäktige utses minst en ersättare från samma valkrets.
- Om antalet ersättare som har utsetts när varje ledamot har fått en ersättare är mindre än det beslutade antalet ersättare och samma ersättare har utsetts för tre eller flera ledamöter, utses ytterligare en ersättare för var och en av dessa ledamöter.
- Om antalet ersättare fortfarande är mindre än det beslutade antalet ersättare och samma ersättare har utsetts för fem eller flera ledamöter, utses genom ytterligare en sammanräkning ersättare för var och en av dessa ledamöter.
- Därefter görs på motsvarande sätt successivt ytterligare sammanräkningar för de ledamöter vilkas ersättare har utsetts för sju eller flera ledamöter, nio eller flera ledamöter, och så vidare, så länge antalet ersättare är mindre än det antal som har beslutats. (SvKB 2003:9)
- 81 §** Om det sedan ersättare utsetts enligt 80 § visar sig att det för ledamot eller ledamöter i en nomineringsgrupp som har fått ett eller två mandat utsetts bara en ersättare ska i enlighet med 7 kap. 4 § ytterligare en ersättare utses. I det fall nomineringsgruppen har fått mandat i två valkretsar ska ersättaren utses i första hand för den ledamot som har det största personliga röstetalet och i andra hand för ledamoten i den valkrets där nomineringsgruppens röstetal är högst. (SvKB 2003:9)

Hur ersättare inträder i tjänst i stiftsfullmäktige och kyrkomötet

- 82 §** Ersättarna inträder i tjänstgöring vid förhinder för ledamot tillhörande samma nomineringsgrupp i valkretsen i den ordning de har utsetts enligt 79 §.
- Om nomineringsgruppens samtliga ersättare i valkretsen i stiftsfullmäktige är förhindrade att inställa sig till tjänstgöring ska den ersättare inträda som har utsetts för nomineringsgruppen i någon annan valkrets, efter den grund som nyss har sagts. Därvid har den ersättare företräde som har utsetts i den valkrets där nomineringsgruppens röstetal är högst. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2011:6; 2014:7)

Hur ny ledamot utses i stiftsfullmäktige och kyrkomötet

- 83 §** Avgår en ledamot i kyrkomötet under valperioden ska kyrkostyrelsen på anmälan av kyrkomötets ordförande utse en ny ledamot. Till ny ledamot ska utses den som står i tur att inträda enligt ordningen mellan ersättarna enligt 82 §. Kan någon ny ledamot inte utses ska mandatet vara obesatt under återstoden av valperioden.
- Avgår en ledamot i stiftsfullmäktige under valperioden ska stiftsstyrelsen på anmälan av stiftsfullmäktiges ordförande utse en ny ledamot. Till ny ledamot ska utses den som står i tur att inträda enligt ordningen mellan ersättarna enligt 82 §.
- Finns det inte någon som kan utses till ledamot enligt andra stycket ska stiftsstyrelsen göra en ny sammanräkning och utse en ny ledamot. Därvid ska den kandidat som står i tur att få nästa mandat för nomineringsgruppen utses. Saknas en sådan kandidat på grupp- och kandidatförteckningen ska stiftsstyrelsen med tillämpning av 86 § bestämma en annan valkrets, där nomineringsgruppen deltar i fördelningen av fasta valkretsmandat, och till ny ledamot utse den som där står närmast i tur att få mandat för nomineringsgruppen. Kan någon ny ledamot inte utses ska mandatet vara obesatt under återstoden av valperioden. (SvKB 2003:9)

Hur ny ersättare utses vid val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet

- 84 §** Om en ersättare har utsetts till ledamot eller avgått som ersättare av någon annan orsak, ska stiftsstyrelsen respektive kyrkostyrelsen på anmälan av stiftsfullmäktiges respektive kyrkomötets ordförande utse ytterligare en ersättare. Därvid ska bestämmelserna i 79–81 §§ tillämpas. (SvKB 2003:9)

Beräkningsgrunder

Den jämkade uddatalsmetoden

- 85 §** Enligt den jämkade uddatalsmetoden ska jämförelsetal beräknas på följande sätt.
Så länge nomineringsgruppen ännu inte tilldelats något mandat beräknas jämförelsetalet genom att nomineringsgruppens röstetal i valkretsen delas med 1,4. Därefter beräknas jämförelsetalet genom att nomineringsgruppens röstetal delas med det tal som är 1 högre än det dubbla antalet av de mandat som redan har tilldelats nomineringsgruppen i valkretsen, dvs. 3, 5, 7 och så vidare. (SvKB 2003:9)

Fördelningen av utjämningsmandat och överskjutande mandat

- 86 §** Fördelningen av utjämningsmandat enligt 74 § samt fördelning av överskjutande mandat enligt 75 § ska göras på följande sätt.
Av de utjämningsmandat eller överskjutande mandat en nomineringsgrupp har fått tillförs det första den valkrets där nomineringsgruppen efter fördelningen av de fasta valkretsmandaten har större jämförelsetal än i övriga valkretsar. Återstående mandat tillförs ett efter ett den valkrets där nomineringsgruppen för varje gång har störst jämförelsetal vid en fortsatt tillämpning av den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § på nomineringsgruppens röstetal i valkretsarna. I en valkrets där nomineringsgruppen inte har fått något fast valkretsmandat ska dock jämförelsetalet vid tilldelningen av det första mandatet vara lika med nomineringsgruppens röstetal. (SvKB 2003:9)

Personligt röstetal

- 87 §** Ett namns personliga röstetal är lika med antalet personröster som har lämnats för namnet under samma gruppbezeichnung. För namn som fått personröster motsvarande det antal som anges i 64 och 77 §§ fastställs ett personligt röstetal. Det namn som har störst personligt röstetal tar första plats i ordningen och så vidare. (SvKB 2003:9)

Anmälan att för få ledamöter har utsetts

- 88 §** Om mindre än hälften av det bestämda antalet ledamöter har blivit utsett vid val till kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige, ska stiftsstyrelsen anmäla detta till Svenska kyrkans valprovsningsnämnd. En sådan anmälan ska också göras om inget val har kunnat genomföras. (SvKB 2003:9; 2012:14)

Närmare bestämmelser

- 89 §** Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om
1. registrering av gruppbezeichnung samt anmälan och registrering av kandidater,
 2. grupp- och kandidatförteckningar,
 3. röstlängder och röstkort,
 4. valsedlar och olika typer av kuvert,
 5. tider för röstning på röstmottagningsställen,
 6. utrustning och ordning på röstmottagningsställen,
 7. hur röstning går till på röstmottagningsställen,
 8. hur brevröstning går till,
 9. dokumentation av valförrättning och röstmottagning,
 10. behandling av inkomna förtidsröster,
 11. förfarandet vid preliminär rösträkning i vallokal,
 12. förfarandet vid slutlig rösträkning och mandatfördelning,
 13. förfarandet när ledamöter och ersättare avgår under mandatperioden, och
 14. förfarandet i övrigt i valadministrativa frågor (SvKB 2003:9; 2007:5; 2011:7; 2015:6)

Överklagande

- 90 §** Ett val enligt detta kapitel får överklagas hos Svenska kyrkans valprövningsnämnd. Hos Valprövningsnämnden får följande beslut överklagas särskilt:
1. stiftsstyrelsens beslut om fördelning av fasta valkretsmandat för val till stiftsfullmäktige enligt 14 §,
 2. stiftsfullmäktiges beslut om valkretsindelning för val till stiftsfullmäktige enligt 15 §,
 3. Upphört att gälla (SvKB 2015:7)
 4. kyrkostyrelsens beslut om fördelning av fasta valkretsmandat för val till kyrkomötet enligt 18 §,
 5. stiftsstyrelsens beslut om indelning i valdistrikt enligt 20 §,
 6. beslut i ärenden om registrering av grupp- och kandidatförteckningar enligt 31 §,
 7. stiftsstyrelsens beslut att fastställa grupp- och kandidatförteckningar enligt 31 §,
 8. beslut i ärenden om valsedlar,
 9. kyrkostyrelsens beslut om rättelse i röstlängd enligt 41 §, och
 10. beslut att utse nya ledamöter eller ersättare.
- Andra beslut enligt detta kapitel får överklagas endast i samband med att det val som beslutet gäller överklagas. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2012:14; 2015:7)
- 91 §** Ett val eller ett beslut får överklagas av den som enligt röstlängden har rösträtt vid valet. I fråga om överklagande av beslut som avses i 90 § andra stycket 1, 2, 4, 5, 6 och 8 ska dock rösträtten i stället avgöras utifrån bestämmelserna i 33 kap. 2 §.
- Ett beslut som avses i 90 § andra stycket 7 får endast överklagas av den som finns med på förteckningen och av den som har gjort anmälan av kandidater.
- Ett beslut som avses i 90 § andra stycket 9 får endast överklagas av den som beslutet gäller.
- Ett beslut som avses i 90 § andra stycket 10 får endast överklagas av den som enligt 33 kap. 2 § skulle ha haft rösträtt om beslutsdagen hade varit valdagen. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2012:14; 2015:7)
- 92 §** Den som vill överklaga ett val eller ett beslut ska ge in skrivelsen med överklagandet till beslutsinstansen. Den ska ha kommit in till beslutsinstansen
1. i ärende enligt 90 § första stycket: tidigast dagen efter valdagen och senast inom tio dagar efter det att den slutliga röstsammanräkningen avslutades,
 2. i ärende enligt 90 § andra stycket 1–5 och 8: senast inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på stiftets anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats,
 3. i ärende enligt 90 § andra stycket 6: senast inom en vecka från den dag då det tillkännagavs på stiftets anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats,
 4. i ärende enligt 90 § andra stycket 7: senast den 15 juni under valåret för grupp- och kandidatförteckningar som enligt 31 § ska vara fastställda den 1 juni och senast den 15 juli för grupp- och kandidatförteckningar som ska vara fastställda den 1 juli,
 5. i ärende enligt 90 § andra stycket 9: senast tisdagen i veckan före valet, och
 6. i ärende enligt 90 § andra stycket 10: senast inom tio dagar efter det att sammanräkningen avslutades. (SvKB 2003:9; 2007:5; 2012:14)
- 93 §** Valprövningsnämnden ska vid prövningen av ett överklagande upphäva ett val i den omfattning som det behövs och förordna om omval i den berörda valkretsen om
1. det vid förberedande och genomförande av valet har förekommit en åtgärd som ett kyrkligt organ svarar för som avviker från föreskriven ordning,
 2. någon har hindrat röstningen,
 3. avgivna röster har förvanskats, eller
 4. någon har otillbörligen verkat vid valet på något annat sätt.
- Kan rättelse åstadkommas genom en förnyad sammanräkning eller någon annan sådan mindre ingripande åtgärd, ska nämnden i stället uppdra åt beslutsinstansen att vidta sådan rättelse.

Rättelse enligt första eller andra stycket ska ske bara om det med fog kan antas att vad som förekommit har inverkat på valutgången.

Ett omval till stiftsfullmäktige eller kyrkomötet avser endast det antal fasta mandat och utjämningsmandat som tilldelades den berörda valkretsen vid det upphävda valet. (SvKB 2003:9; 2007:5)

93 a § Om ett visst beslut inte får överklagas eller om det ska överklagas i särskild ordning, får en omständighet som avses med beslutet inte åberopas vid prövning enligt 93 §. (SvKB 2007:5)

94 § Valprövningsnämnden ska också upphäva ett val och besluta om omval av samtliga ledamöter och ersättare om stiftsstyrelsen har gjort en sådan anmälan som anges i 88 §. (SvKB 2003:9)

58 kap. Överklagande

Beslut som kan överklagas

1 § Ett beslut kan överklagas enligt detta kapitel endast om det av en bestämmelse i denna kyrkoordning framgår att beslutet får överklagas.

Bestämmelserna i detta kapitel får också tillämpas om det i ett kollektivavtal mellan Svenska kyrkan som arbetsgivare och en eller flera arbetstagarorganisationer sägs att arbetsgivarens beslut kan överklagas hos ett domkapitel eller hos Svenska kyrkans överklagandenämnd. Detta gäller om inte något annat har bestämts i avtalet.

2 § Ett beslut ska, för att kunna överklagas, avfattas skriftligt. Av ett sådant beslut ska det framgå vilka skäl som har bestämt utgången och hur beslutet kan överklagas.

3 § Rätt att överklaga ett beslut enligt detta kapitel har den som beslutet angår, om det har gått honom emot, om inte något annat särskilt föreskrivs i kyrkoordningen.

Hur beslut överklagas

4 § Ett beslut överklagas skriftligt. I skrivelsen ska klaganden ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring i beslutet som begärs.

Skrivelsen ges in till beslutsinstansen. Den ska, om inte annat är angivet i denna kyrkoordning, ha kommit in dit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. (SvKB 2023:6)

Rättidsprövning

5 § Beslutsinstansen prövar om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid. Om skrivelsen har kommit in för sent ska beslutsinstansen avvisa den. Skrivelsen ska dock inte avvisas om förseningen beror på att beslutet har innehållit en felaktig underrättelse om hur man överklagar eller om den i rätt tid har kommit in till överprövningsinstansen.

Ett sådant avvisningsbeslut får överklagas i samma ordning som gäller för överklagande av det beslut som överklagades i den avvisade skrivelsen.

Rättelse av skrivfel och liknande

6 § Om beslutsinstansen finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av ett skrivfel, räknefel eller något annat uppenbart förbiseende ska den genast rätta beslutet, om det kan ske utan nackdel för någon enskild part.

Överklagandet förfaller om rättelsen innebär att beslutet ändras så som klaganden begär.

Överlämnande

7 § Om skrivelsen med överklagande inte ska avvisas enligt 5 § eller förfaller enligt 6 §, ska beslutsinstansen överlämna den och övriga handlingar i ärendet till överprövningsinstansen. Beslutsinstansen får, om det kan ske utan att överlämnandet fördröjs, samtidigt yttra sig över det som anförs i överklagandeskrivelsen.

Handläggningen i överprövningsinstansen

- 8 §** Om ett beslut överklagas enligt bestämmelserna i detta kapitel, ska den instans som först har beslutat i saken i förekommande fall vara klagandens motpart i överprövningsinstansen. (SvKB 2003:9)
- 9 §** Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Om det behövs ska ett yttrande inhämtas från den instans som tidigare har beslutat i saken. Ett yttrande får också inhämtas från ett annat kyrkligt organ, en myndighet, en organisation eller en enskild person, som har särskild kunskap i den fråga som ärendet rör. Vid behov kan även den klagande ges anvisningar om hur utredningen bör kompletteras. Överflödiga utredningar får avvisas.
- 10 §** Förfarandet är skriftligt. Uppgifter får dock lämnas och inhämtas muntligt, om det kan antas vara till fördel för utredningen. Muntliga uppgifter ska, om de tillför ärendet någonting av betydelse, noga dokumenteras. En handling ska bekräftas av avsändaren om överprövningsinstansen anser att det behövs. (SvKB 2023:6)
- 11 §** Ett ärende får inte avgöras utan att den klagande har underrättats om alla uppgifter som har tillförts ärendet av annan än den klagande själv. Den klagande ska därvid ges tid att bemöta de nya uppgifterna.
- En sådan underrättelse behövs inte, om
1. den klagandes talan kommer att bifallas,
 2. de nya uppgifterna saknar betydelse i ärendet, eller
 3. underrättelse på annat sätt är uppenbart onödig.
- 12 §** Bestämmelserna i 11 § ska tillämpas på motsvarande sätt när det gäller underrättelse till en enskild person, som har ställning av part i ärendet utan att vara klagande.
- 13 §** När det gäller jäv mot den som handlägger ärenden enligt detta kapitel ska bestämmelserna i 4 kap. 13–15 §§ rättegångsbalken om jäv mot domare tillämpas.

Beslut

- 14 §** Överprövningsinstansen får förordna att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla. Instansen får också förordna rörande saken i övrigt, i avvaktan på att ärendet avgörs slutligt.
- 15 §** Det slutliga avgörandet av ärendet får inte gå utöver vad den klagande har yrkat. Beslutet ska grundas på vad handlingarna innehåller.
- Av beslutet, som ska avfattas skriftligt, ska framgå
1. tid och plats för meddelande av beslutet,
 2. parterna samt deras ombud eller biträden,
 3. vilket beslut som har överklagats,
 4. saken,
 5. innehållet i det överklagade beslutet,
 6. parternas och underinstansens yrkanden och invändningar,
 7. om yttrande har inhämtats från någon annan,
 8. skälen för beslutet,
 9. innehållet i beslutet,
 10. vem som har fattat beslutet,
 11. vem som har varit med om den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet,
 12. vem som har varit föredragande,
 13. skiljaktig mening, där sådan förekommit, och
 14. information om hur man överklagar, om beslutet kan överklagas.
- Kopior av beslutet ska tillställas klaganden, den instans som tidigare har beslutat i ärendet och eventuell annan part.

16 § Beslut får rättas, om det innehåller någon uppenbar oriktighet, på grund av ett skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende.

17 § Beslut som innebär att ärendet inte avgörs slutligt får överklagas endast i samband med talan mot det slutliga avgörandet av ärendet. Ett beslut får dock överklagas särskilt när det avser

1. ogillad invändning om jäv mot ledamot i överprövningsinstansen,
2. ogillad invändning om att hinder föreligger mot prövning av överklagandet, och
3. förordnande rörande saken i avvaktan på slutligt avgörande.

Beslut, som innebär att ärendet återförvisas till lägre instans, får överklagas endast om beslutet innefattar avgörande av en fråga som inverkar på ärendets utgång.

Omprövning i särskilda fall

18 § Ett ärende får provas på nytt om det på grund av något särskilt förhållande finns synnerliga skäl för det.

Om tiden för överklagande eller en därmed jämförbar åtgärd har försuttits får ärendet ändå provas på nytt om det föreligger någon omständighet som utgör en giltig ursäkt för dröjsmålet.

Frågor om omprövning enligt första och andra styckena provas av Svenska kyrkans överklagandenämnd.

Övergångsbestämmelser

Övergångsbestämmelser till SvKB 1999:1

...

19 § Den som innehar eller har innehaft uppdrag som förtroendevald inom Svenska kyrkan är valbar till sådant uppdrag även om han eller hon inte är döpt.

...

Bestämmelser om direkta val utfärdade av kyrkostyrelsen

SvKB 2024:2 Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om direkta val

Bestämmelser i lydelse 1 januari 2025

Registrering av gruppbe-teckningar och anmälan av kandidater

Ofullständig ansökan om registrering av gruppbe-teckning och anmälan av kandidater

1 § Om en ansökan om registrering av en gruppbe-teckning för val till stiftsfullmäktige eller kyrkofullmäktige är ofullständig ska stiftsstyrelsen ge den som har lämnat in ansökan möjlighet att komplettera denna.

Detsamma ska gälla om en anmälan av kandidater är ofullständig.

Anmälan av nytt ombud

2 § Byte av ombud görs genom anmälan till kyrkostyrelsen om gruppen är registrerad för val till kyrkomötet och till stiftsstyrelsen om registreringen avser något annat val. Den som anmäls som nytt ombud ska skriftligen ha godkänt att åta sig uppdraget som ombud för nomineringsgruppen.

En registrerad nomineringsgrupp som inte längre har något ombud ska anmäla ett nytt ombud så snart som möjligt. Anmälan ska göras på det sätt som framgår av första stycket.

När stiftsstyrelsen får reda på att en nomineringsgrupp med en gruppbe-teckning registrerad för val till stiftsfullmäktige eller kyrkofullmäktige int längre har något ombud ska den begära att nomineringsgruppen anmäler ett nytt ombud.

Om en nomineringsgrupp inte har lämnat något besked om ett nytt ombud senast tre veckor efter det att gruppen fått en begäran att anmäla ett sådant upphör gruppbe-teckningen att gälla. Gruppbe-teckningen ska då tas bort ur registret enligt bestämmelserna i 38 kap. 27 § kyrkoordningen.

Ersättare för ombud, företrädare och kontaktpersoner för en nomineringsgrupp

3 § En nomineringsgrupp får utse en ersättare för det ombud som nomineringsgruppen enligt 38 kap. 21 a § kyrkoordningen ska anmäla.

Ett ombud för en nomineringsgrupp som registreras för val till kyrkomötet eller ombudets ersättare, får utse en eller flera personer till företrädare för nomineringsgruppen inom ett stift.

Nomineringsgruppens ombud, ombudets ersättare eller företrädare enligt andra stycket får utse kontaktpersoner för nomineringsgruppen. Därvid ska för varje kontaktperson anges vilken eller vilka församlingar och/eller pastorat som uppdraget avser.

Företrädare enligt andra stycket och kontaktpersoner enligt tredje stycket ska utses på nytt varje år som ett val äger rum.

Den som har utsetts till uppdrag enligt denna paragraf ska registreras i det för ändamålet avsedda systemet som tillhandahålls av kyrkostyrelsen.

4 § Innan någon utses till uppdrag enligt 3 § ska den som utser personen säkerställa

- att personen har tagit del av information om vad uppdraget innebär och hur hans eller hennes personuppgifter kommer att behandlas av Svenska kyrkan, och

- att personen skriftligen har godkänt att åta sig uppdraget.
- Den som har utsett någon till uppdrag enligt 3 § ska efter förfrågan från stiftsstyrelsen eller kyrkostyrelsen omedelbart kunna styrka att förutsättningarna i första stycket är uppfyllda.

Hur en kandidatförklaring lämnas m.m.

- 5 §** En kandidatförklaring enligt 38 kap. 28 § andra och tredje styckena kyrkoordningen ska lämnas på en för ändamålet avsedd blankett, eller i det för ändamålet avsedda systemet, som tillhandahålls av kyrkostyrelsen. Av kandidatförklaringen ska framgå
- att kandidaten gett nomineringsgruppen sitt tillstånd till att anmäla henne eller honom,
 - för vilken registrerad gruppbezeichnung personen kandiderar,
 - vilket eller vilka val som kandidaturen avser, och
 - information om innebörden av kandidaturen och hur kandidatens personuppgifter kommer att behandlas av Svenska kyrkan.
- En kandidat får bara registreras i det för ändamålet avsedda systemet som tillhandahålls av kyrkostyrelsen om kandidaten undertecknat kandidatförklaringen.

Vem som får anmäla kandidater

- 6 §** Anmälan av kandidater för samtliga val, i enlighet med bestämmelserna i 38 kap. 28–29 §§ kyrkoordningen, får göras av en nomineringsgrupps ombud eller ombudets ersättare. Anmälan får också göras av en företrädare eller kontaktperson enligt 3 § för ett val avseende det område och för den nomineringsgrupp som uppdraget gäller.
- Den som anmäler en kandidat enligt första stycket ska säkerställa att kandidaten får information om innebörden av kandidaturen och hur hans eller hennes personuppgifter kommer behandlas av Svenska kyrkan.

Granskning av korrektur

- 7 §** Innan stiftsstyrelsen fattar beslut om en grupp- och kandidatförteckning ska den ge den nomineringsgrupp som har anmält kandidaterna möjlighet att granska ett korrektur för de listor med kandidater som gruppen har anmält.

Valsedlar

Vem som får beställa valsedlar

- 8 §** Valsedlar får beställas av en nomineringsgrupps ombud eller ombudets ersättare. Beställning får också göras av en företrädare eller kontaktperson enligt 3 § för ett val avseende det område och för den nomineringsgrupp som uppdraget gäller.

När beställning av valsedlar ska göras

- 9 §** Beställning av valsedlar ska ha inkommit senast den dag en anmälan enligt 38 kap. 29 § tredje stycket eller 30 § andra stycket kyrkoordningen ska ha inkommit.
- Om en beställning kommer in senare, dock senast den 15 juli, hålls valsedlar till handa bara om de kan levereras före valdagen och utan att leveransen av tidigare gjorda beställningar försenas.

Kostnad för valsedlar

- 10 §** En nomineringsgrupp som beställer valsedlar ska betala samtliga kostnader för framställning och leverans av valsedlarna. Kostnaderna ska delas upp i en fast och en rörlig del och ska, för den del av beställningen som nomineringsgruppen inte har rätt till ekonomiskt bidrag för, betalas i förskott.

Intyg om en nomineringsgrupps rätt att få ekonomiskt bidrag till tryckning av valsedlar

- 11 §** En nomineringsgrupp som har rätt att få ekonomiskt bidrag till valsedlar ska styrka detta med ett intyg eller ett protokollsutdrag från det beslutande organ som har beslutat att bidrag ska utgå. Ett intyg ska vara undertecknat av en behörig företrädare för den församling, det pastorat eller det stift vars beslutande organ har beslutat att bidrag ska utgå. Av intyget ska även framgå om bidrag utgår för det antal valsedlar som beställningen av valsedlar omfattar.

Återbetalning när valsedlar har betalats i förskott

- 12 §** Om en nomineringsgrupp har betalat valsedlar i förskott och om nomineringsgruppen senare får rätt till ekonomiskt bidrag för valsedlarna, betalas förskott motsvarande det ekonomiska bidraget tillbaka av den som har beslutat att bidrag ska utgå.

Information om valet

- 13 §** Valnämnden ska på lämpligt sätt informera de röstberättigade om valet och möjligheterna att rösta.
Valnämnden ska på lämpligt sätt informera församlingen eller pastoratet om vikten av likabehandling av de nomineringsgrupper som har anmält kandidater i valet till kyrkofullmäktige.

Dubblettröstkort

- 14 §** Utöver kyrkostyrelsen ska även valnämnden tillhandahålla dubblettröstkort till väljare som behöver det.
Den som vill ha ett dubblettröstkort ska lämna uppgift om sitt namn och personnummer. När ett dubblettröstkort lämnas direkt till en väljare ska han eller hon legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet. När ett dubblettröstkort sänds med post ska det, med undantag av vad som sägs i tredje stycket, skickas till väljarens folkbokföringsadress.
Röstberättigade som befinner sig utomlands kan få sitt dubblettröstkort skickat elektroniskt till en utlandsförsamling som sedan lämnar det vidare till väljaren. Dubblettröstkort kan även skickas elektroniskt av kyrkostyrelsen direkt till en väljare som befinner sig utomlands och inte har möjlighet att personligen hämta ut det hos en utlandsförsamling om det bedöms sannolikt att röstkortet kan skickas på ett säkert sätt och till rätt väljare.

Kompletterande bestämmelser om vittne vid brevröstning

- 15 §** På ytterkuvertet för brev- och budröst ska vittnena, utöver de intyganden som framgår av 38 kap. 54 § andra stycket kyrkoordningen, också
1. intyga att de är 18 år eller äldre, och
 2. ange sina namn och personnummer.

Registrering och tider för röstmottagning i vallokal och i röstningslokal

Registrering av röstmottagningsställen och öppettider

- 16 §** Senast den 1 april valåret ska valnämnden registrera de vallokaler som ska hållas öppna under valdagen samt öppettiderna för dessa.
Senast 30 dagar före valdagen ska valnämnden registrera de röstningslokaler som ska hållas öppna före och under valdagen samt öppettiderna för dessa.
Registrering enligt denna paragraf ska göras i det för ändamålet avsedda systemet som tillhandahålls av kyrkostyrelsen.

Hur röstmottagningen påbörjas och avslutas i en vallokal

- 17 §** När vallokalen har öppnats för röstmottagning, ska den av valförrättarna som är ordförande visa dem som är närvarande att varje valurna är tom. Sedan får röstmottagningen börja.
- 18 §** Väljare som finns i vallokalen eller på en anvisad plats intill en sådan lokal när tiden för röstmottagning går ut, ska få tillfälle att rösta.
Röstmottagningen ska förklaras avslutad när tiden för röstmottagning i vallokalen har gått ut och väljare enligt första stycket har fått tillfälle att rösta.

Avslutning av röstmottagning i en röstningslokal

- 19 §** Väljare som finns i en röstningslokal eller på en anvisad plats intill en sådan lokal när tiden för röstmottagning går ut, ska få tillfälle att rösta.

Utrustning och ordning på röstmottagningsställen m.m.

Antal valförrättare och röstmottagare

- 20 §** På varje röstmottagningsställe ska det finnas så många valförrättare respektive röstmottagare som behövs för att röstmottagningen och den preliminära sammanräkningen av rösterna i vallokalen ska kunna genomföras.
- Vid röstmottagning i en vallokal ska minst tre valförrättare vara närvarande. En av dessa ska vara ordföranden eller ordförandens ersättare.
- Vid röstmottagning i en röstningslokal ska minst två röstmottagare vara närvarande.

Utrustning på röstmottagningsstället

- 21 §** För varje slag av val som hålls i en vallokal ska det finnas en valurna. I de fall två eller flera valdistrikt delar vallokal, i enlighet med 38 kap. 50 § kyrkoordningen, måste det alltid finnas en särskild valurna för varje valdistrikt.
- 22 §** I varje vallokal ska finnas den röstlängd som har upprättats för valdistriktet.
- 23 §** På varje röstmottagningsställe ska det finnas ett exemplar av 38 kap. kyrkoordningen och de närmare bestämmelser om de direkta valen som kyrkostyrelsen har utfärdat med stöd av 38 kap. 89 § kyrkoordningen.
- 24 §** I anslutning till varje röstmottagningsställe ska det ordnas en lämplig avskärmad plats där valsedlar kan läggas ut och där väljarna var för sig kan ta sina valsedlar utan insyn. Om detta inte är möjligt får en sådan plats i stället ordnas inne på röstmottagningsstället.
- Valförrättarna och röstmottagarna ska se till att det på samma plats finns utlagt
1. blanka valsedlar för vart och ett av valen, och
 2. valsedlar för val till kyrkomötet, stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige i de valkretsar som innefattas i den egna valnämndens ansvarsområde.
- Kyrkostyrelsen ansvarar för att alla valsedlar som nomineringsgrupper beställt via kyrkostyrelsen distribueras direkt från tryckeri till valnämnden.
- För det fall någon nomineringsgrupp som deltar i valen låter trycka upp valsedlar på egen hand ska sådana valsedlar senast 18 dagar före valdagen tillhandahållas valnämnden för att vad som sägs i andra stycket 2 ska gälla även för dessa valsedlar. Valnämnden kan besluta att valsedlar som den får vid en senare tidpunkt också ska läggas ut.
- Nomineringsgrupper som deltar i något av de val som äger rum på röstmottagningsstället har möjlighet att överlämna valsedlar direkt till valförrättarna eller röstmottagarna i lokalen.
- Vid tillämpningen av dessa bestämmelser ska alla nomineringsgrupper behandlas lika. (SvKB 2024:13)

Ordning på röstmottagningsstället

- 25 §** På ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill röstmottagningsstället får det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val.
- 26 §** Valförrättarna eller röstmottagarna ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället. Personer som finns på röstmottagningsstället eller i ett utrymme intill detta ska rätta sig efter de regler som valförrättarna eller röstmottagarna ger för att röstmottagningen ska kunna genomföras. Blir det sådan oordning att den inte kan avstyras får röstmottagningen tillfälligt avbrytas.
- 27 §** Om röstmottagningen i en vallokal avbryts ska varje valurna och röstlängden förseglas och förvaras på ett säkert sätt. När röstmottagningen fortsätter ska valförrättarna visa dem som är närvarande att förseglingarna inte har öppnats.
- När röstmottagningen avbryts i en röstningslokal ska de kuvert som har tagits emot förvaras på ett säkert sätt under avbrottet.
- Anteckningarna och de kuvert som har tagits emot i en röstningslokal ska också förvaras avskilt och på ett säkert sätt i avvaktan på rösträkningen.

Hur röstmottagning går till

Hur röstmottagning i vallokal går till

- 28 §** I vallokalen ska valförrättarna ge väljaren ett valkuvert för varje slag av val som väljaren vill delta i och hänvisa väljaren till en ledig valskärm. Där ska väljaren avge sin röst och lägga en valsedel för varje slag av val i ett valkuvert utan att vika valsedeln.
När väljaren gjort i ordning sina valkuvert ska väljaren lämna dessa till valförrättarna.
- 29 §** Innan något valkuvert tas emot ska valförrättarna, efter att väljarens identitet har kontrollerats, kontrollera att
1. väljaren enligt röstlängden
 - a) har rösträtt i de val som valsedlarna gäller, och
 - b) inte redan har röstat.
 2. väljaren bara har ett valkuvert för varje slag av val,
 3. det inte finns någon obehörig märkning på något kuvert, och
 4. varje valkuvert uppenbart innehåller en valsedel.
- 30 §** En valförrättare får inte ta emot ett valkuvert om
1. väljaren inte kan styrka sin identitet, eller
 2. valkuvertet inte uppfyller de krav som ställs i 29 §.
- Om en väljare vill lämna fler än ett valkuvert för ett och samma val, får valförrättaren bara ta emot ett av dessa. På väljarens begäran ska samtliga kuvert för det valet lämnas tillbaka.
- 31 §** Är de krav som ställs i 29 och 30 §§ uppfyllda ska valförrättarna i väljarens närvaro lägga valkuvertet i valurnan för det val valsedeln gäller och markera detta i röstlängden.
I röstlängden ska det också anges hur väljarens identitet har kontrollerats.

Hur en röst lämnas genom bud i en vallokal

- 32 §** Bud som inte är kända för valförrättarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet.
- 33 §** Innan ett ytterkuvert för brev- och budröst tas emot ska
1. budet enligt bestämmelserna i 38 kap. 56 § kyrkoordningen inför valförrättaren anteckna sitt namn, sitt personnummer och sin adress samt skriftligen intyga att
 - a) väljaren är känd eller har legitimerat sig eller på annat sätt styrkt sin identitet,
 - b) väljaren själv har skrivit under försäkran på ytterkuvertet, och
 - c) budet inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt,
 2. valförrättaren kontrollera att
 - a) väljaren enligt röstlängden har rösträtt i ett val,
 - b) väljaren inte redan har röstat i valet, och
 - c) väljaren på ytterkuvertet skriftligen försäkrat på heder och samvete att väljaren själv gjort i ordning valkuvert och lagt dem i ytterkuvertet i närvaro av två vittnen,
 3. valförrättaren också kontrollera att
 - a) ytterkuvertet är igenklippt,
 - b) två vittnen på ytterkuvertet skriftligen intygat att väljaren själv har skrivit under försäkran och att de inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt, och
 - c) budet och vittnena har fyllt 18 år.
- 34 §** Uppfylls de krav som ställs i 33 § ska valförrättaren, efter att budets identitet har kontrollerats, öppna ytterkuvertet för brev- och budröst och kontrollera att
1. ytterkuvertet innehåller valkuvert,
 2. väljaren bara har gjort i ordning ett valkuvert för varje slag av val,
 3. det inte finns någon obehörig märkning på något kuvert, och
 4. varje valkuvert uppenbart innehåller en valsedel.

- 35 §** En valförrättare får inte ta emot ett ytterkuvert för brev- och budröst som inte uppfyller de krav som ställs i 33 och 34 §§ eller om budet inte kan styrka sin identitet. Har väljaren gjort i ordning mer än ett valkuvert för något val får valförrättaren inte ta emot något av dem.
- 36 §** Uppfylls de krav som ställs i 33 och 34 §§ ska valförrättarna ta emot väljarens valkuvert, i budets närvaro lägga det i valurnan för det val valsedeln gäller och markera i röstlängden att väljaren röstat. I röstlängden ska det också anges hur budets identitet har kontrollerats.
- 37 §** Ett valkuvert som har lämnats i ett ytterkuvert för brev- och budröst men som inte tas emot ska innan det lämnas tillbaka till budet läggas in i ett kuvert som ska klistras igen.
- 38 §** Ytterkuvert för brev- och budröst som har öppnats av valförrättare enligt 34 § ska tas om hand av valförrättarna och överlämnas till valnämnden. Nämnden ska vidarebefordra det till stiftsstyrelsen.

Hur röstmottagning i en röstningslokal går till

- 39 §** Vid röstning i en röstningslokal ska väljaren visa sitt röstkort för röstmottagarna. Röstmottagarna ska ge väljaren ett valkuvert för varje slag av val som väljaren vill delta i och hänvisa väljaren till en ledig valskärm. Där ska väljaren avge sin röst och lägga en valsedel för varje val i ett valkuvert utan att vika valsedeln.
- 40 §** Innan något valkuvert tas emot ska röstmottagarna, efter att väljarens identitet har kontrollerats, kontrollera att
1. väljaren enligt uppgift på röstkortet har rösträtt i det val som väljaren vill delta i,
 2. väljaren bara har gjort i ordning ett valkuvert för varje slag av val,
 3. det inte finns någon obehörig märkning på något kuvert, och
 4. varje valkuvert uppenbart innehåller en valsedel.
- 41 §** Röstmottagarna får inte ta emot ett valkuvert som inte uppfyller de krav som ställs i 40 § eller om väljaren inte kan styrka sin identitet. Om en väljare vill lämna fler än ett valkuvert för ett och samma val, får röstmottagarna bara ta emot ett av dessa. På väljarens begäran ska samtliga kuvert för det valet lämnas tillbaka.
- 42 §** Uppfylls de krav som ställs i 40 § ska röstmottagarna ta emot väljarens valkuvert. I väljarens närvaro ska röstmottagarna lägga in valkuverten och väljarens röstkort i ett fönsterkuvert och klistra igen det.
- 43 §** Röstmottagarna ska anteckna varje väljares namn och det stift som varje fönsterkuvert ska skickas till eller det valdistrikt som det ska lämnas till. I de anteckningar som förs ska det anges hur väljarens identitet har kontrollerats. Anteckningarna ska föras på blanketter som erhålls från kyrkostyrelsen.

Hur en röst lämnas genom bud i en röstningslokal

- 44 §** Bud som inte är kända för röstmottagarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet.
- 45 §** Innan ett ytterkuvert för brev- och budröst tas emot ska
1. budet enligt bestämmelserna i 38 kap. 56 § kyrkoordningen inför röstmottagaren anteckna sitt namn, sitt personnummer och sin adress samt skriftligen intyga att
 - a) väljaren är känd eller har legitimerat sig för budet eller på annat sätt styrkt sin identitet,
 - b) väljaren själv har skrivit under försäkran på ytterkuvertet, och
 - c) budet inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt.

2. röstmottagaren kontrollera att
 - a) väljaren enligt uppgift på röstkortet har rösträtt i ett val,
 - b) väljarens rösträtt gäller val inom den egna valnämndens ansvarsområde, och
 - c) väljaren på ytterkuvertet skriftligen försäkrat på heder och samvete att väljaren själv gjort i ordning valkuvert och lagt dem i ytterkuvertet i närvaro av två vittnen,
 3. röstmottagaren också kontrollera att
 - a) ytterkuvertet är igenklippt,
 - b) två vittnen på ytterkuvertet skriftligen intygat att väljaren själv har skrivit under försäkran och att de inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt, och
 - c) budet och vittnena har fyllt 18 år.
- 46 §** En röstmottagare får inte ta emot ett ytterkuvert för brev- och budröst som inte uppfyller de krav som ställs i 45 § eller om budet inte kan styrka sin identitet.
- 47 §** Uppfylls de krav som ställs i 45 § ska röstmottagarna ta emot ytterkuvertet för brev- och budröst, i budets närvaro lägga in det i ett fönsterkuvert tillsammans med väljarens röstkort och klippa igen det.
I de anteckningar som förs ska det anges hur budets identitet har kontrollerats.
- 48 §** Ett ytterkuvert för brev- och budröst som inte tas emot av röstmottagarna ska lämnas tillbaka till budet.

Den fortsatta hanteringen av fönsterkuvert

- 49 §** Fönsterkuvert med röster från den egna valnämndens ansvarsområde ska läggas i ett särskilt omslag för varje valdistrikt som de ska lämnas till. I övriga fall ska fönsterkuvert läggas i ett särskilt omslag för varje stiftsstyrelse i det stift som omfattar den församling där väljaren är röstberättigad.
På omslaget ska antecknas hur många fönsterkuvert det innehåller och vem som är mottagare.
- 50 §** Valnämnden beslutar hur omslag med fönsterkuvert som avser väljare inom det egna ansvarsområdet ska överlämnas till ordföranden för valförrättarna i respektive valdistrikt. Övriga omslag med fönsterkuvert ska skickas till den på omslaget angivna stiftsstyrelsen.
Vid röstmottagning i en röstningslokal under valdagen ska om möjligt de omslag med fönsterkuvert som avser röster som ska ingå i den preliminära sammanräkningen i ett valdistrikt inom den egna valnämndens ansvarsområde och som finns i röstningslokalen kl. 18.00, lämnas i vallokalen för respektive sådant valdistrikt innan röstmottagningen i vallokalen har avslutats. Omslag av detta slag och som finns i röstningslokalen efter kl. 18.00 bör om möjligt också lämnas i vallokalen innan röstmottagningen i vallokalen har avslutats.
Är det inte möjligt att hantera omslagen på det sätt som anges i andra stycket eller om ordföranden för valförrättarna bedömer att det är nödvändigt för att upprätthålla väljarnas valhemlighet ska de omedelbart lämnas till valnämnden. Detta ska antecknas i protokollet från valförrättningen. Valnämnden ska vidarebefordra omslagen med fönsterkuvert till stiftsstyrelsen.

Brevröstning genom postbefordran

- 51 §** När en väljare i enlighet med bestämmelserna i 38 kap. 54 § kyrkoordningen har lagt sitt ytterkuvert för brev- och budröst och röstkort i ett omslagskuvert för brevöst, ska väljaren, innan det skickas till stiftsstyrelsen, klippa igen kuvertet.
- 52 §** En väljare som befinner sig utomlands och som i enlighet med bestämmelserna i 38 kap. 54 § kyrkoordningen sänder sin brevöst till kyrkostyrelsen ska göra detta i sådan tid att brevösten har inkommit till kyrkostyrelsen senast onsdagen i veckan före valdagen.

Dokumentation av valförrättning och röstmottagning

- 53 §** Valförrättarna ska föra protokoll över valförrättningen i vallokalen. Röstmottagare i en röstningslokal ska fortlöpande föra anteckningar över röstmottagningen.
- Protokoll och anteckningar ska föras på blanketter som erhålls från kyrkostyrelsen.
- Protokollet från en vallokal och anteckningarna från en röstningslokal ska överlämnas till valnämnden. Nämnden ska vidarebefordra protokoll och anteckningar till stiftsstyrelsen.

Behandling av inkomna fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst

Vad stiftsstyrelsen ska göra med fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst

- 54 §** Stiftsstyrelsen ska
1. anteckna hur många omslag med fönsterkuvert som den har tagit emot och hur många fönsterkuvert som omslagen innehåller enligt vad som står på dem,
 2. anteckna hur många omslagskuvert för brevröst som har inkommit,
 3. öppna omslagen med fönsterkuvert, räkna och anteckna antalet fönsterkuvert och behålla dem,
 4. behålla de omslagskuvert för brevröst som inkommit, och
 5. sortera fönsterkuverten och omslagskuverten för brevröst på valdistrikt.
- Stiftsstyrelsen ska enligt 66 § granska kuverten vid den slutliga rösträkningen.

- 55 §** Stiftsstyrelsen ska föra protokoll där den fortlöpande antecknar vad stiftsstyrelsen gör med de fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst som inkommit.

Vad valförrättarna ska göra med omslag och fönsterkuvert

- 56 §** Valförrättarna ska ta emot omslagen med fönsterkuvert. De ska anteckna i valdistriktets protokoll hur många omslag de har tagit emot och hur många fönsterkuvert som omslagen innehåller enligt vad som står på dem. Omslagen får inte öppnas innan den granskning som sägs i 57 § har påbörjats.

- 57 §** Valförrättarna ska granska omslagen och fönsterkuverten i den omfattning som den pågående röstmottagningen tillåter. Vid denna granskning ska valförrättarna
1. öppna omslagen, räkna fönsterkuverten och i protokollet anteckna antalet fönsterkuvert,
 2. kontrollera att fönsterkuverten inte har blivit öppnad efter att de klistrats igen,
 3. kontrollera att väljarna
 - a) är upptagna i röstlängd för valdistriktet,
 - b) inte har lämnat fler än ett fönsterkuvert,
 - c) inte har röstat i vallokalen under valdagen,
 4. öppna de fönsterkuvert som uppfyller kraven i 2 och 3, ta ut innehållet och kontrollera att
 - a) kuverten innehåller valkuvert,
 - b) väljaren bara gjort i ordning ett valkuvert för varje slag av val,
 - c) det inte finns någon obehörig märkning på något valkuvert, och
 - d) varje valkuvert uppenbart innehåller en valsedel.

- 58 §** Innehåller ett fönsterkuvert som uppfyller kraven i 57 § 2 och 3 ytterkuvert för brev- och budröst ska valförrättaren
1. granska ytterkuvertet för brev- och budröst och vid granskningen kontrollera att
 - a) väljaren inte har lämnat fler än ett ytterkuvert för brev- och budröst och därefter,
 - b) ytterkuvertet inte har blivit öppnat efter att det klistrats igen,
 - c) väljaren på ytterkuvertet skriftligen försäkrat att väljaren själv gjort i ordning valkuvert och lagt dem i ytterkuvertet i närvaro av två vittnen,
 - d) två vittnen på ytterkuvertet skriftligen har intygat att väljaren själv har skrivit under försäkran och att de inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt, och
 2. öppna ytterkuverten, om kraven i 1 a–d är uppfyllda, ta ut innehållet och genomföra de kontroller som anges i 57 § 4 a–d.

- 59 §** Efter granskning enligt 57 och 58 §§ ska valförrättarna
1. lägga valkuvert för de väljare vars valkuvert uppfyller kraven i 57 och 58 §§ i valurnan för det val valsedeln gäller och markera detta i röstlängden,
 2. lägga de fönsterkuvert som inte uppfyllt kraven i 57 § i ett särskilt omslag,
 3. lägga tillbaka de ytterkuvert för brev- och budröst som inte uppfyllt kraven i 58 § i sitt fönsterkuvert med väljarens röstkort och lägga fönsterkuvertet i ett särskilt omslag,
 4. lägga tillbaka valkuvert som inte uppfyllt kraven i 57 § i sina fönsterkuvert, eller i sina ytterkuvert för brev- och budröst och dessa i sina fönsterkuvert, tillsammans med väljarens röstkort och lägga fönsterkuverten i ett särskilt omslag,
 5. lägga de tomma ytterkuverten för brev- och budröst som uppfyllt kraven i 58 § i ett särskilt omslag,
 6. på varje omslag anteckna valdistriktets namn,
 7. på varje omslag även anteckna det totala antalet fönsterkuvert som omslaget innehåller, samt hur många av dessa som är
 - a) fönsterkuvert som inte uppfyllt kraven,
 - b) ytterkuvert för brev- och budröst som uppfyllt kraven,
 - c) ytterkuvert för brev- och budröst som inte uppfyllt kraven,
 - d) valkuvert som inte uppfyllt kraven, och
 8. försegla varje omslag.
- 60 §** Om ett omslag som innehåller fönsterkuvert kommer till valförrättarna efter att röstmottagningen i valdistriktet har avslutats, ska omslaget inte öppnas utan lämnas till valnämnden efter att den preliminära rösträkningen i vallokalen har avslutats. Detta ska antecknas i protokollet.

Förfarandet vid preliminär rösträkning i vallokal

Preliminär rösträkning i vallokal

- 61 §** Räkningen ska för varje slag av val gå till på följande sätt.
1. Valurnan ska tömmas och valkuverten räknas. Antalet väljare som enligt röstlängden har deltagit i valet ska räknas. Antalet kuvert och antalet röstande ska antecknas i protokollet. Stämmer inte uppgiften om antalet valkuvert med uppgiften om antalet röstande ska den sannolika orsaken till skillnaden antecknas i protokollet.
 2. Valsedlarna ska tas ur valkuverten. Innehåller ett valkuvert mer än en valsedel ska valsedlarna läggas tillbaka i kuvertet.
 3. Om en valsedel är blank därför att den saknar grupp-beteckning, har mer än en grupp-beteckning eller är märkt så att den kan antas vara ogiltig enligt 38 kap. 60 § kyrkoordningen, ska valsedeln läggas tillbaka i sitt valkuvert.
 4. Valsedlar som har lagts tillbaka i sina valkuvert enligt 2 eller 3 ska läggas i särskilda omslag. På varje omslag ska valförrättarna anteckna hur många valkuvert som det innehåller.
 5. De valsedlar som valförrättarna har godkänt ska sorteras i grupper efter nomineringsgrupper. Antalet valsedlar i varje grupp ska räknas och antalet antecknas i protokollet. Valsedlarna för varje nomineringsgrupp ska sedan läggas i särskilda omslag. På varje omslag ska valförrättarna anteckna
 - a) vilket val valsedlarna gäller,
 - b) antalet valsedlar,
 - c) för vilken nomineringsgrupp valsedlarna gäller, och
 - d) uppgift om valdistrikt.
 6. Omslaget enligt 4 och 5 ska förseglas.
- 62 §** Protokollet ska skrivas under av ordföranden och två av de närvarande valförrättarna. Därmed är den preliminära rösträkningen i vallokalen avslutad.

Förfarandet vid slutlig sammanräkning och mandatfördelning

Närmare om förfarandet hos stiftsstyrelsen

- 63 §** Stiftsstyrelsens sammanräkning ska vara offentlig och ska påbörjas så snart som möjligt.
- 64 §** Om handlingarna från valnämnden är ofullständiga eller bristfälliga på något annat sätt ska stiftsstyrelsen begära att de kompletteras. Om det behövs ska stiftsstyrelsen också begära uppgift om varför handlingarna är i bristfälligt skick.
- 65 §** Stiftsstyrelsen ska ge till känna tid och plats för sammanräkningen. I tillkännagivandet ska stiftsstyrelsen ange i vilken ordning som de olika valen kommer att räknas. Kyrkomötet ska dock alltid räknas först. Tillkännagivandet ska anslås på stiftets och församlingarnas anslagstavlor.
- 66 §** För varje valkrets ska stiftsstyrelsen innan den slutliga sammanräkningen påbörjas granska
1. fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst som har kommit till stiftsstyrelsen och behållits där, och
 2. fönsterkuvert som har lämnats i omslag från valnämnderna.
- Granskningen ska göras på motsvarande sätt som enligt bestämmelserna i 57–59 §§. Vid granskningen ska stiftsstyrelsen vidta de åtgärder som är nödvändiga för att tillförsäkra att väljarens valhemlighet upprätthålls.
- När stiftsstyrelsen granskar de omslagskuvert för brevröst som avses i första stycket 1 ska stiftsstyrelsen kontrollera att de uppfyller kraven på hur sådana kuvert ska ha gjorts i ordning och, om så är fallet, öppna kuverten och därefter vidta de övriga åtgärder som framgår av 57–59 §§. Det som där sägs om fönsterkuvert ska avse omslagskuvert för brevröst, utom avseende 57 § 2 som ska avse både fönsterkuvert och omslagskuvert för brevröst.
- 67 §** Stiftsstyrelsen ska vid den slutliga sammanräkningen pröva om valsedlarna är ogiltiga enligt 38 kap. 60 § kyrkoordningen och om något namn på en valsedel inte ska tillräknas någon personröst enligt 38 kap. 61 §. Stiftsstyrelsen ska fatta de beslut som denna prövning kan föranleda. Stiftsstyrelsen ska också fatta de beslut som behövs med anledning av uppgifterna i de protokoll som förts över röstmottagningen och den granskning som gjorts enligt 66 §.
- 68 §** Den slutliga sammanräkningen ska genomföras utan dröjsmål. Om sammanräkningen avbryts ska valsedlar och övriga valhandlingar förvaras på ett säkert sätt. Innan sammanräkningen börjar igen ska stiftsstyrelsen kontrollera att det inte gjorts något obehörigt med valhandlingarna.
- 69 §** Stiftsstyrelsen ska föra protokoll över granskningen enligt 66 § och den slutliga sammanräkningen.

Valets avslutning

- 70 §** När stiftsstyrelsen har färdigställt sammanräkningen så att ledamöter och ersättare kan utses ska den slutliga sammanräkningen avslutas. Detta sker genom att protokollet justeras av dem som stiftsstyrelsen utsett att leda sammanräkningen.
- 71 §** Valsedlarna ska läggas in i särskilda omslag, de godkända för sig och de ogiltiga för sig. De ogiltiga valsedlarna och valsedlar där det förekommer strykningar, tillägg och särskild personröst ska förvaras under valperioden. Övriga valsedlar ska förvaras till dess att valet har vunnit laga kraft.
- Omslagen med valsedlar får öppnas om
- det ska göras en ny eller en fortsatt sammanräkning eller
 - det annars behövs för utvärdering av valet.
- 72 §** När kyrkostyrelsen har fördelat mandat mellan nomineringsgrupperna och utsett ledamöter och ersättare och protokollet över detta har justerats är kyrkomötesvalet avslutat. Detta ska omedelbart tillkännages på stiftens anslagstavlor.

- 73 §** När stiftsstyrelsen har fördelat mandaten mellan nomineringsgrupperna och utsett ledamöter och ersättare och protokollet över detta är justerat är övriga val avslutade. Detta ska omedelbart tillkännages på stiftets anslagstavla.

Bevis

- 74 §** För den som har blivit utsedd till ledamot av stiftsfullmäktige eller kyrkofullmäktige eller till ersättare ska stiftsstyrelsen genast utfärda bevis om detta.
I beviset ska stiftsstyrelsen ange
- namnet på den som har blivit utsedd, och
 - den tid, den nomineringsgrupp och, i förekommande fall, den valkrets som ledamoten eller ersättaren har blivit utsedd för.
- 75 §** Som bevis gäller utdrag ur protokoll eller annan handling från sammanräkning vid vilken ledamoten eller ersättaren har blivit utsedd. Beviset ska skickas till den som har blivit utsedd. *Ett bevis ska också* beträffande valen på den lokala nivån skickas till pastoratet respektive församlingen.

Förfarandet i övrigt i valadministrativa frågor

Förvaring och transport av avgivna röster m.m.

- 76 §** Valsedlar som har lämnats vid valet, omslag med valkuvert, anteckningar och övriga handlingar av betydelse för den slutliga sammanräkningen av valet ska förvaras på ett säkert sätt till dess valet är avslutat.
Försegling ska ske med material som anvisas eller tillhandahålls av kyrkostyrelsen.
Transport av sådant material som anges i första stycket ska ske på ett säkert sätt.

Valsedlars utseende vid direkta val

- 77 §** Grundläggande bestämmelser om valsedlars utseende och vilka uppgifter som ska finnas på valsedlarna finns i 38 kap. 34 och 35 §§ kyrkoordningen. Härutöver gäller följande.
Valsedlar ska tryckas i de färger och med signallinjer till det antal och med den placering som anges i bilagan.
Valbeteckning, gruppbezeichnung, kandidatförteckning, valkretsbezeichnung i de fall valområdet består av två eller flera valkretsar och valområdesbezeichnung ska placeras som framgår av bilagan.
Uppgifterna om en kandidat på valsedeln får omfatta högst två rader per kandidat. Utöver namnet får det finnas följande uppgifter om kandidaten
1. ålder,
 2. yrke eller titel,
 3. hemort eller kyrkobokföringsförsamling, och
 4. tillhörighet till nomineringsgrupp eller liknande uppgift.

Om röstning i röstningslokal när fel vallokal har angetts på röstkortet

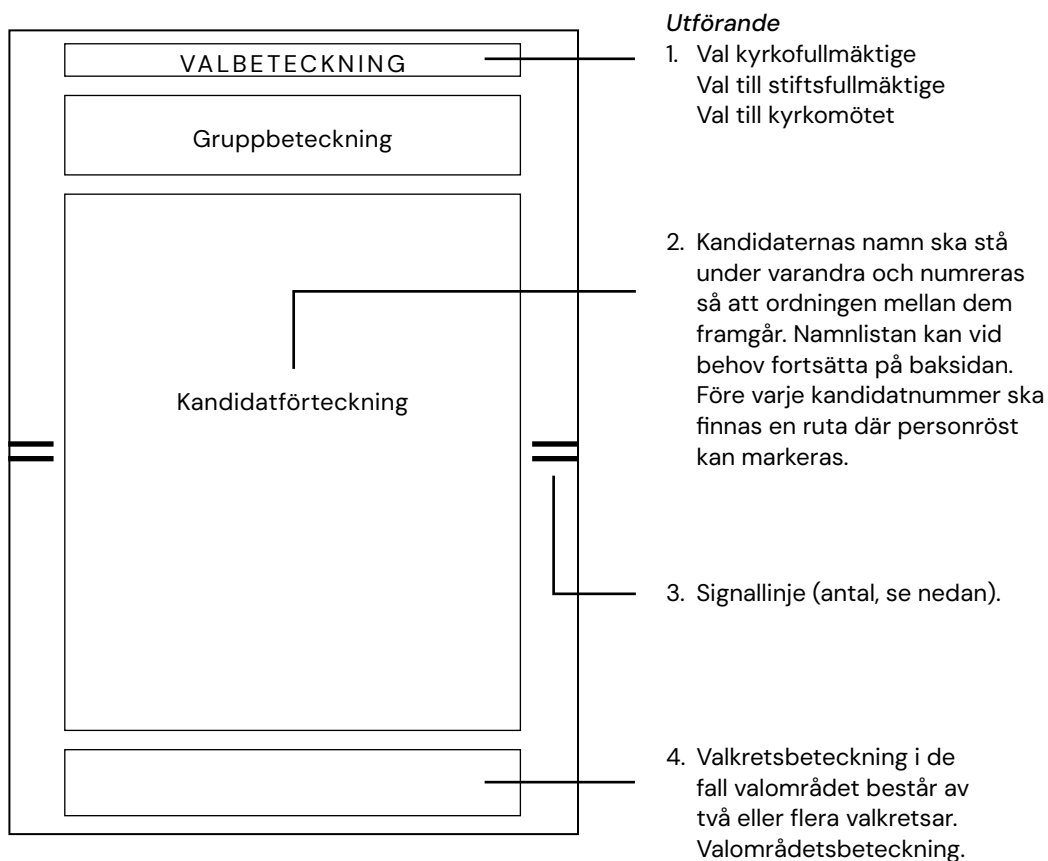
- 78 §** En väljare som har fått ett röstkort där fel vallokal har angetts får på valdagen rösta i en röstningslokal som har inrättats på samma plats som den felaktigt angivna vallokalen. Om väljaren kommer till en röstningslokal och inte har med sig sitt röstkort ska röstmottagningen genomföras på det sätt som gäller för röstmottagning i röstningslokal med följande undantag
1. Det som anges i 39–42 §§ om röstkort tillämpas inte.
 2. En röstmottagare kontakter vallokalen för det valdistrikt som väljaren tillhör, kontrollerar att väljaren finns upptagen i röstlängden och begär att få väljarens nummer i röstlängden.
 3. På fönsterkuvertet skrivs, under väljarens överinseende, personnummer, namn och nummer i röstlängden.
 4. Fönsterkuvertet läggs i ett särskilt omslag och hanteras i övrigt på det sätt som framgår av 50 §.
 5. I de anteckningar som förs enligt 43 § ska även anges att väljaren har röstat i enlighet med denna paragraf.

Bilaga

Valsedlars utseende vid direkta val

Format

A6 (105 x 148 mm, avvikelsetolerans $\pm 1,0$ mm)

Bilaga

Valsedlars utseende vid direkta val

Format

A6 (105 x 148 mm, avvikelsetolerans $\pm 1,0$ mm)

Papper och signallinjer

Val till församling som inte ingår i pastorat och pastorat (kyrkofullmäktige): Papper ark- och rulltryck Colorit Vit 07, eller motsvarande, 80 gram. Ingen signallinje.

Val till stiftsfullmäktige: Papper Colorit Rosa 35, eller motsvarande, 80 gram. Två signallinjer.

Val till kyrkomötet: Papper Colorit Cremegul 54, eller motsvarande, 80 gram. Tre signallinjer.

Signallinjens längd ska vara 9 mm och bredden 1 mm. Vid fler än en signallinje sätts linjen med 1,5 mm mellanrum i höjdlid. Linjen/linjerna centreras i höjdlid på valsedelns längdsida och trycks enbart på framsidan.

SvKB 2024:14 Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om inbördes arrangemang vid genomförande av direkta val

Bestämmelser i lydelse 1 mars 2025

Definitioner

- 1 §** I dessa bestämmelser avses med
- dataskyddsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning),
 - enhet: församling som inte ingår i ett pastorat, pastorat, stift och kyrkostyrelsen.

Gemensamt personuppgiftsansvar

- 2 §** Församlingar som inte ingår i ett pastorat, pastorat, stift och kyrkostyrelsen har ett gemensamt personuppgiftsansvar för de personuppgiftsbehandlingar som sker inom ramen för direkta val enligt 38 kap. kyrkoordningen (kyrkoval).
- I enlighet med artikel 26 i dataskyddsförordningen fastställs i 3–5 och 8–10 §§ hur ansvaret för personuppgiftsbehandlingar enligt denna paragraf är fördelat.

Församlingens och pastoratets ansvar

- 3 §** Varje församling som inte ingår i ett pastorat och varje pastorat ansvarar för att tillämplig dataskyddsreglering efterlevs för de behandlingar av personuppgifter som församlingen utför i enlighet med 38 kap. 3–5, 53 och 58 §§ kyrkoordningen samt 13 och 14 §§ kyrkostyrelsens beslut (SvKB 2024:2) med närmare bestämmelser om direkta val eller som annars utförs som ett led i församlingens eller pastoratets verksamhet.

Stiftets ansvar

- 4 §** Varje stift ansvarar för att tillämplig dataskyddsreglering efterlevs för de behandlingar av personuppgifter som stiftet utför i enlighet med 38 kap. 2, 23, 23 a, 25, 29, 31, 59–61, 70, 71, 83 och 84 §§ kyrkoordningen samt 1, 2 och 7 §§ kyrkostyrelsens beslut (SvKB 2024:2) med närmare bestämmelser om direkta val eller som annars utförs som ett led i stiftets verksamhet.

Kyrkostyrelsens ansvar

- 5 §** Kyrkostyrelsen ansvarar för att tillämplig dataskyddsreglering efterlevs för de behandlingar av personuppgifter som kyrkostyrelsen utför i enlighet med 38 kap. 1, 23, 23 a, 25, 29, 59, 83 och 84 §§ kyrkoordningen samt 2 och 14 §§ kyrkostyrelsens beslut (SvKB 2024:2) med närmare bestämmelser om direkta val eller som annars utförs som ett led i den nationella nivåns verksamhet.
- Kyrkostyrelsen ansvarar också för att tillämplig dataskyddsreglering efterlevs för de behandlingar som utförs i syfte att säkerställa att övriga behandlingar kan utföras på ett säkert sätt och följas upp i efterhand.

Information till den registrerade

- 6 §** Den enhet som samlar in personuppgifter från eller om den registrerade ska informera denne om hur personuppgifterna behandlas och om de rättigheter som den registrerade har i enlighet med artikel 13 och 14 i dataskyddsförordningen.

Den registrerades rättigheter

- 7 §** Om en enhet mottar en begäran från en registrerad som vill utöva sina rättigheter enligt kapitel III i dataskyddsförordningen och ansvaret för hanteringen ligger hos en annan enhet, ska den enhet som mottog begäran skyndsamt överlämna all nödvändig information om begäran till den ansvariga enheten för fortsatt hantering där. Den

enhet som mottog begäran ska också informera den registrerade om att begäran har överlämnats.

I 56 kap. 5 § kyrkoordningen finns bestämmelser om avslagsbeslut i ärenden gällande information, rättelse, radering, begränsning och uttag respektive överflyttning av personuppgifter på den registrerades begäran. I 56 kap. 7 § finns bestämmelser om överklagande av sådana beslut.

Hantering av personuppgiftsincidenter

- 8 §** Kyrkostyrelsen ansvarar för att, i enlighet med artikel 33 i dataskyddsförordningen, anmäla personuppgiftsincidenter som är direkt hänförliga till de system som tillhandahålls av kyrkostyrelsen för genomförande av kyrkovalet till ansvarig tillsynsmyndighet. Om en incident upptäcks av en församling, ett pastorat eller ett stift åligger det församlingen, pastoratet eller stiftet att snarast informera kyrkostyrelsen om incidenten.
- Kyrkostyrelsen ansvarar för att, i enlighet med artikel 34 i dataskyddsförordningen, informera de registrerade som berörs av incidenten.
- 9 §** Den församling, det pastorat eller det stift som utför en personuppgiftsbehandling ansvarar för att, i enlighet med artikel 33 i dataskyddsförordningen, anmäla sådana personuppgiftsincidenter som inte ska anmälas av kyrkostyrelsen enligt 8 § till ansvarig tillsynsmyndighet.
- Församlingen, pastoratet eller stiftet ansvarar då också för att, i enlighet med artikel 34 i dataskyddsförordningen, informera de registrerade som berörs av incidenten.
- Församlingen, pastoratet eller stiftet ska också informera kyrkostyrelsen om incidenten.

Anlitande av personuppgiftsbiträde

- 10 §** En enhet som anlitar ett personuppgiftsbiträde är ensamt ansvarig för den behandling som personuppgiftsbiträdet utför.
- Av artikel 28 i dataskyddsförordningen framgår att särskilda krav gäller för anlitande av personuppgiftsbiträden.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

Bestämmelser om direkta val i Svenska kyrkan är utgiven av kyrkokansliet i Uppsala.
För mer information: svenskakyrkan.se/valwebben/valarbete

Textunderlag: Kyrkokansliet, Uppsala
Produktion: Byrå4, Uppsala
Tryck: Ljungbergs, 2025
Artikelnr SK24100

**Svenska
kyrkan**

Postadress: Svenska kyrkan, 751 70 Uppsala
Telefon: 018-16 95 00
www.svenskakyrkan.se